

5.5
161 ค
3

ความวิตกกังวล และวิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตลิ่งชัน 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร 3821676 3816068

ปริญญานิพนธ์
ของ
สมัญญา เสียงใส

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มิถุนายน 2521

27 กพ. 2522

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต ได้พิจารณาปัญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้.

อ.ดร. วิจารณ์ ประชาน
ผู้อำนวยการ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดร.ดร. อ.ดร. วิจารณ์ ประชาน
กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เนื่องจากผู้เขียนได้รับคำแนะนำ และช่วยเหลือ
อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วชิรญา บัวศรี อาจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์
และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมเพชร ฉัตรศุภกุล ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์มังกร เสดนต์ ที่ให้ความกรุณาเป็นที่
ปรึกษาในการทำปริญญานิพนธ์ตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์เกื้อน สิ้นสุพันธุ์ประทุม ที่ให้ความกรุณาในเรื่องการ
วิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ ครู นักเรียน ในกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการ
ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณสุนัย คาราศิลป์ คุณศิริกานต์ โกสุมภ์ คุณจินตนา จินคารัตน์
คุณสุกัญญา คาราศิลป์ คุณนพพล สุภรัตน์บรรพต คุณดวงใจ สิทธิชัย คุณดวงใส ศรีสำราญ
คุณจินตนา นนทิกร คุณสมบุญรณ สีนถาวร คุณศศิธร ชันติขรางกูร คุณอุษา หัซซวนิช
คุณวิภาวัน มุลสถาน คุณศุภิพร นิมิตรกุล คุณวิสาชะ เสียงใส และคุณสุธีรา เสียงใส
ที่ให้ความช่วยเหลือผู้เขียนตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอบเป็นเครื่องบูชา
พระคุณของพ่อแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนในการวางรากฐานการศึกษา
ให้แก่ผู้เขียน

สมัญญา เสียงใส

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้	3
ความสำคัญของการศึกษาครั้งนี้	4
ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้	8
เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับความวิตกกังวลด้านสังคม	
ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ	8
เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรเพศ	10
เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	11
เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่	
และอุปการะ	13
เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับลำดับที่การเกิด	14
เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีลดความวิตกกังวล	15
สมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้	16
3 วิธีดำเนินการศึกษาครั้งนี้	17
กลุ่มตัวอย่าง	17
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	19
วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล	23
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	24

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
จัดอันดับความวิตกกังวลของนักเรียน	27
เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียน	29
จัดอันดับความถี่ของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล	32
เปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล	35
หาความสัมพันธ์ระหว่างกรณีที่มีความวิตกกังวลกับการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล	40
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	41
ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้	41
กลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
อภิปรายผล	45
ข้อเสนอแนะ	50
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก	

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียนและชั้นเรียน	18
2	กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ และลำดับที่การเกิด	18
3	กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทการอบรมเลี้ยงดู	19
4	แสดงความถี่ คำร้อยละ และอันดับความวิตกกังวลแต่ละด้าน	27
5	เปรียบเทียบคะแนนความวิตกกังวลของนักเรียนตามตัวแปรเพศ	29
6	เปรียบเทียบคะแนนความวิตกกังวลของนักเรียนตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	30
7	เปรียบเทียบคะแนนความวิตกกังวลของนักเรียนตามตัวแปรการอบรม เลี้ยงดูของพ่อแม่ และผู้ปกครอง	31
8	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความวิตกกังวลของนักเรียน ที่มีลำดับที่การเกิดต่างกัน	32
9	คำร้อยละของความถี่ของการเลือกใช้ชีวิต ความวิตกกังวล	33
10	เปรียบเทียบการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลของนักเรียนจำแนกตาม ตัวแปรเพศ	35
11	เปรียบเทียบการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลของนักเรียนจำแนกตาม ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	36
12	เปรียบเทียบการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลของนักเรียนจำแนกตาม ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ และผู้ปกครอง	37
13	เปรียบเทียบการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลของนักเรียนจำแนกตาม ตัวแปรลำดับที่การเกิด	39
14	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีความวิตกกังวลกับการเลือกใช้ชีวิต ความวิตกกังวล	40

บัญชีภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1	กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบจำนวนความวิตกกังวล 3 ด้าน _ _ _ _ _ 28
2	กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบจำนวนการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล _ _ 34

ภูมิหลัง

สังคมไทยปัจจุบันมีประชากรที่เป็นวัยรุ่น ^{อยู่จน} อายุระหว่าง 14 - 19 ปี เป็นจำนวนประมาณ 5,437,530 คน (คณะบรรณาธิการวารสารมิตรครู, 2520 : 12) ส่วนหนึ่งศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา อีกส่วนหนึ่งไม่ได้ศึกษาอยู่ในโรงเรียน ประชากรเหล่านี้เป็นกลุ่มกำลังอันสำคัญยิ่งของประชาชาติในอนาคต และจะมีบทบาทในการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ถ้าวัยรุ่นเหล่านี้เป็นประชากรที่ขาดคุณภาพ สุขภาพจิตเสื่อม การพัฒนาประเทศย่อมประสบความล้มเหลว ดังคำกล่าวของ แสง เสนาณรงค์ (2514 : 1) ที่ว่าสังคมใดละเลยต่อเยาวชน สังคมนั้นไม่มีอนาคต ดังนั้นวัยรุ่นจึงสมควรได้รับการเอาใจใส่ดูแลอย่างดี ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ได้รับการเรียนรู้ ถูกต้อง

สภาพของสังคมไทยปัจจุบันกำลังอยู่ในระยะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านการศึกษา สังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ทำให้คนต้องปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ผลจากสภาพเช่นนี้ทำให้บุคคลโดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นเกิดความวิตกกังวลใจ คับข้องใจ เกิดปัญหาการปรับตัว มีปัญหาทางอารมณ์ ทำให้การดำรงชีวิตไม่ราบรื่น การแข่งขันมีมากขึ้น แคทเทลและเลวิต (Cattell and Levitt) (อ้างจาก อ่ำพล โองเคลือบ, 2515 : 3) กล่าวว่าปัจจุบันเราอยู่ในยุคแห่งความวิตกกังวล ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดของ ซัลลิแวน (Sullivan) ที่ว่ามนุษย์คือสัตว์โลก ที่เต็มไปด้วยความวิตกกังวล สิ่งแวดล้อมยังเปลี่ยนแปลง ความวิตกกังวลก็ยิ่งเพิ่มขึ้น

นอกจากสภาพสังคมที่ซับซ้อนยุ่งยากจะทำให้วัยรุ่นเกิดความวิตกกังวลแล้ว การพัฒนาตามวัยของเด็กวัยรุ่นก็ทำให้ความวิตกกังวลเพิ่มขึ้น และรุนแรงกว่าวัยอื่น ๆ อีกด้วย เฮอร์ล็อก (Hurlock, 1949 : 3) ผู้ศึกษาจิตวิทยาวัยรุ่นอย่างกว้างขวางได้กล่าวไว้ว่าวัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหาและมีความเครียด

ทางอารมณ์ แฉกเฉลียว สุมาวงศ์ (2505 : 5 - 10) กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นไปอย่างรุนแรง จึงมีสภาพความไม่สบายใจ ความคับข้องใจ ความกังวลใจ เกิดความผันผวนทางอารมณ์ นอกจากนี้ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2520 : 256) มีความเห็นว่าวัยรุ่นตอนปลายในระยะต้น อายุระหว่าง 17 - 19 ปี มีความวิตกกังวลมากที่สุด สาเหตุเนื่องมาจากวัยรุ่นอยู่ไกลจากสายตาของบิดามารดา ครูอาจารย์ วัยรุ่นจึงต้องตัดสินใจปัญหาด้วยตนเอง หากวัยรุ่นไม่มีพื้นฐานทางค่านิยมพฤติกรรมและศีลธรรมก็อาจจะประสบปัญหาเมื่อตัดสินใจผิด ๆ กานดา ณ ถลาง (2518 : 43 - 44) กล่าวถึงเด็กวัยรุ่นซึ่งศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอุดมศึกษาว่าเป็นวัยที่มีความเจริญทางด้านคุณธรรม เด็กวัยรุ่นนี้จะมีความรู้สึกที่ซื่ออย่างรุนแรง เขาจะเริ่มสงสัยในคุณธรรม คุณค่าต่าง ๆ เพราะรู้จักคิดมากขึ้น ดังนั้นจึงเกิดกิจกรรมต่าง ๆ การเดินขบวนต่อต้านสิ่งต่าง ๆ เพราะความรู้สึกที่เห็นความไม่เป็นธรรม ไม่เป็นอย่างที่ดีคิดว่าควรจะเป็น ดังนั้น เด็กวัยรุ่นจึงเกิดความรู้สึกขัดแย้งอย่างรุนแรง ซึ่งความรู้สึกนี้จะนำปัญหายุ่งยากมาสู่สังคมต่อไป

จากสภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า เด็กวัยรุ่นมีความลำบากในการปรับตัว เกิดความวิตกกังวล ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ อย่างรุนแรงได้ ปัญหาของวัยรุ่นมีขอบเขตกว้างขวางและมีผลกระทบกระเทือนต่อบุคคลอื่น ๆ ในสังคมมาก ปัญหาวัยรุ่นนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ปัญหาส่วนตัว กับปัญหาที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นโดยทั่วไป ปัญหาส่วนตัวที่เกิดขึ้นส่วนมากนั้นเริ่มก่อตัวตั้งแต่วัยเด็ก และเขาไม่สามารถแก้ปัญหาให้เป็นที่ยอมรับได้ ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นโดยทั่วไปนั้นมักเป็นปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับบิดามารดา ครู เพื่อน และบุคคลอื่นในสังคม ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นในสภาพใดก็ได้ เฮิร์ลล็อก (Hurlock, 1967 : 3) กล่าวว่า ความวิตกกังวลจะส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็ก แคทเทล (Cattell) (อ้างจาก Hall and Lindzey, 1970 : 382 - 691) พบว่า ความวิตกกังวลเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของบุคลิกภาพ และจะส่งผลต่อลักษณะอื่น ๆ ในบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมอื่น ๆ อาจจะเป็นทางบวกหรือทางลบก็ได้

เมื่อบุคคลใดเกิดความวิตกกังวล เขาก็จะหาทางออกโดยแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ แตกต่างกันไปหลายประเภท อาทิเช่น ปฏิริยาถอยหนี (Withdrawal) ปฏิริยาเพ้อฝัน (Fantasy) ปฏิริยาก้าวร้าว (Aggressive) ในเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมที่วัยรุ่น แสดงออกเพื่อลดความวิตกกังวลนั้น แกวิสสัน (Garrison, 1965 : 232 - 237) กล่าวว่า บุคคลเรามีวิธีลดความวิตกกังวลเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การหาทางออกโดยใช้เหตุผล (Rational Approach) ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะการแก้ปัญหาที่ดี เพราะใช้เหตุผล เป็นการแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ ส่วนอีกวิธีหนึ่งเป็นการหาทางออกโดยใช้กลวิธานการป้องกันตัว (defense machanism) เช่น กลวิธานการหลบหนีความจริง ปฏิเสธไม่ยอมรับความจริง บิดเบือนความจริง หรือหลอกตัวเอง ก้าวร้าว ประนีประนอมกับสถานการณ์ เป็นต้น (นิภา นิษายน, 2520 : 137 - 155) การแก้ปัญหาโดยใช้กลวิธานการป้องกันตัวนี้บ่อย ๆ จนคิดเป็นลักษณะนิสัยประจำตัวแล้ว จะนำไปสู่ปัญหายั่งยืน ในการปรับตัวมากยิ่งขึ้น เช่น บางคนไม่ยอมรับว่าตนเองผิด ใช้วิธีกล่าวโทษข้อหอบุคคล หรือสิ่งอื่น เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้น แม้ว่าการหาทางออกวิธีนี้จะทำให้สบายใจขึ้นก็ตาม แต่เป็นการแก้ปัญหาไม่ถูกจุด และการมีลักษณะนิสัยเช่นนี้จะทำให้เกิดปัญหายั่งยืนในการปรับตัวยิ่งขึ้น

★ เนื่องจากความวิตกกังวลมีผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นมาก และอาจจะมีผลร้ายต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาความวิตกกังวลของวัยรุ่น โดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับด้านสังคม ส่วนตัว การเรียนและอาชีพ รวมทั้งศึกษาวิธีลดความวิตกกังวล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษา และช่วยเหลือเด็กวัยรุ่นต่อไป ทั้งนี้ เมื่อผู้ใหญ่แก้ไขปัญหาลูกวัยรุ่นในด้านความวิตกกังวลนี้แล้ว ก็ย่อมจะส่งเสริมให้มีการให้บริการหรือจัดกิจกรรมที่จะเอื้อต่อการที่จะทำให้ลดปัญหาลูกวัยรุ่นในด้านนี้ลงไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้

1. เพื่อศึกษาอันกับความวิตกกังวลของนักเรียนในระหว่างความวิตกกังวล 3 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านส่วนตัว ด้านการเรียนและอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนตามตัวแปรด้านเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และผู้ปกครอง ลำดับที่การเกิด

3. เพื่อเปรียบเทียบวิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนตามตัวแปรด้านเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และปู่ปกครอง ลำดับที่การเกิด

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีความวิตกกังวลกับวิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะช่วยให้บิดามารดา ครูอาจารย์ ตลอดจน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กวัยรุ่นได้ทราบถึงความวิตกกังวลของเด็กวัยรุ่นในคาบปัญหาส่วนตัว สังคม การเรียน และอาชีพ ว่ามีมากน้อยเพียงใด และความวิตกกังวลด้านใดมีมากที่สุด เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นกับเด็ก

2. ผลของการวิจัยจะทำให้ครู ผู้ปกครอง บิดามารดา ตลอดจน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ได้ทราบถึงวิธีที่เด็กวัยรุ่นใช้ลดความวิตกกังวล และใช้ข้อมูลนี้เป็นแนวทางในการแนะนำวิธีลดความวิตกกังวลที่เหมาะสมให้กับเด็กต่อไป

3. การศึกษาค้นคว้านี้จะเป็นแนวทางในการจัดปรับปรุง บริการแนะแนวให้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้จำกัดอยู่ในขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่จะศึกษาดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2520 จำนวน 375 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มเป็นชั้น (Stratified random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตอนที่ 1 ความวิตกกังวลเกี่ยวกับด้านสังคม ส่วนตัว การเรียนและอาชีพ

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

— เพศ

— ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และผู้ปกครอง
- ลำดับที่การเกิด

ตัวแปรตาม

- ความวิตกกังวล

ตอนที่ 2 วิธีลดความวิตกกังวล

ตัวแปรอิสระ ประท้วงกวย

- เพศ
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และผู้ปกครอง
- ลำดับที่การเกิด

ตัวแปรตาม

- วิธีลดความวิตกกังวล

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 5 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2520

ความวิตกกังวล หมายถึง สภาพ^{แปลว่า}อารมณ์ที่ไม่มีความสุข ตั้งเครียด ขาดความมั่นคงปลอดภัย หรือเกิดความกลัว เมื่อบุคคลถูกเร้าให้เกิดความรู้สึกหรืออยู่ในสภาพอารมณ์ดังกล่าว บุคคลจะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา เช่น หมนหมอง หวาดกลัว คิดฟุ้งซ่าน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ความวิตกกังวลเกี่ยวกับด้านสังคม หมายถึง ความวิตกกังวลอันเกิดจากการคบเพื่อนต่างเพศและเพื่อนเพศเดียวกัน ความสัมพันธ์กับครูและบุคคลอื่น ๆ ในสังคม และความวิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องศาสนา การเมือง

2. ความวิตกกังวลเกี่ยวกับด้านส่วนตัว หมายถึง ความวิตกกังวลอันเกิดจากปัญหาสุขภาพ ความสัมพันธ์กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพที่อยู่อาศัย

3. ความวิตกกังวลด้านการเรียนและอาชีพ หมายถึง ความวิตกกังวล

อันเกิดจากการปรับตัวในการเรียน เช่น วิธีเรียน การสอนของครู การเตรียมตัวในอนาคต
เกี่ยวกับการเรียนและอาชีพ

วิธีการความวิตกกังวล หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนใช้เพื่อตอบสนองเมื่อเกิด
ความวิตกกังวลขึ้น ในที่นี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากทฤษฎีและวิจัยต่าง ๆ คือ ทฤษฎีของแกรริสัน
(Garrison, 1965 : 232 - 237) ขอเขียนของ ลอรา โคล (Luella Cole
(อ้างจาก นิภา นิษายน, 2520 : 135 - 155) วิจัยของ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ
(Wichianrajot, 1968 : 184 - 185) วิจัยของดวงเดือน พันธมนาวิน และ
บุญยิ่ง เจริญยิ่ง (2517 : 62 - 63) ในการวิจัยครั้งนี้ยึดแนวทางของดวงเดือน
พันธมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง โดยจำแนกวิธีการความวิตกกังวลออกเป็น 3 วิธีคือ

1. การลดความวิตกกังวลโดยวิธีการการว หมายถึง การแสดงพฤติกรรม
ออกมาในลักษณะทำร้าย คน สัตว์ สิ่งของ ทำร้ายตนเอง หรือก้าวร้าวทางวาจา เมื่อ
ปะทะกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความวิตกกังวล
2. การลดความวิตกกังวลโดยวิธีถอยหนี หมายถึง การแสดงพฤติกรรม
ออกมาในลักษณะการหลบเลี่ยงจากสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความวิตกกังวล โดยการเก็บกด
ทำตัวเฉย เก็บความไม่พอใจไว้ภายในใจ แยกตัวออกไปจากกลุ่มเพื่อน พี่น้อง หรือใน
บางกรณีจะแสดงออกในรูปของการฝันกลางวัน
3. การลดความวิตกกังวลโดยใช้เหตุผล หมายถึง การแสดงพฤติกรรม
ตอบสนองความวิตกกังวลโดยใช้เหตุผลในการพิจารณาปัญหา ยอมรับความจริงอย่างมีเหตุผล
และดำเนินการแก้ปัญหาโดยไม่ใช้อารมณ์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point
Average) ซึ่งคำนวณได้โดยเอาผลคูณของหน่วยกิตกับระดับคะแนนของวิชาทุกวิชารวมกัน
แล้วหารด้วยผลบวกของหน่วยกิตทุกวิชา ซึ่งในที่นี้แยกเป็น 2 กลุ่มคือ

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ย
สะสม นับจากภาคเรียนที่ 1 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงภาคเรียนที่ 1 ในชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 (รวม 3 ภาคเรียน) อยู่ใน 25% ของผู้ที่ได้คะแนนสูงจากนักเรียนที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่างทั้งหมด

2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม นับจากภาคเรียนที่ 1 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงภาคเรียนที่ 1 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (รวม 3 ภาคเรียน) อยู่ใน 25% ของผู้ได้คะแนนต่ำจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และผู้ปกครอง หมายถึง การปฏิบัติตนของพ่อแม่หรือผู้ปกครองต่อนักเรียน โดยให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินความรู้สึกของตนเองต่อลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และผู้ปกครอง ว่าได้รับความอบอุ่นหรือไม่ได้รับความอบอุ่น

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่น หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และผู้ปกครองที่นักเรียนรู้สึกว่าจะได้รับความยุติธรรม ไม่เข้มงวดกวดขันจนเกินไป มีการเอาใจใส่ดูแล ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน และสั่งสอนอย่างมีเหตุผล

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่น หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และผู้ปกครอง ที่นักเรียนรู้สึกว่าไม่ค่อยได้รับการเอาใจใส่ช่วยเหลือเท่าที่ควร รู้สึกว่าเหว่ ไม่ได้รับความรัก หรือรู้สึกว่าพ่อแม่และผู้ปกครองเข้มงวดกวดขันจนเกินไป ไม่ยอมให้ทำอะไรด้วยตนเอง ขาดอิสรภาพ การทำกิจกรรมใดๆ มักขึ้นอยู่กับพ่อแม่และผู้ปกครองเสมอ

ลำดับที่การเกิด ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเอาลำดับที่การเกิดมาเป็นตัวแปร นอกจากนี้ ยังรวมเอาลักษณะของนักเรียนที่เป็นบุตรคนเดียวมาเป็นตัวแปรด้วย จึงจำแนกนักเรียนออกเป็น 4 ลักษณะคือ

1. บุตรคนแรก หมายถึง นักเรียนที่มีลำดับการเกิดเป็นคนแรกของครอบครัว
2. บุตรคนรอง หมายถึง นักเรียนที่มีลำดับที่การเกิดที่ไม่ใช่คนแรกและคนสุดท้าย
3. บุตรคนสุดท้าย หมายถึง นักเรียนที่มีลำดับที่การเกิดเป็นคนสุดท้ายของครอบครัว
4. บุตรคนเดียว หมายถึง นักเรียนที่เป็นบุตรคนเดียวของครอบครัว

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความวิตกกังวลด้านสังคม ส่วนตัว การเรียนและอาชีพ

การศึกษาความวิตกกังวลของเด็กวัยรุ่นที่มีผู้ศึกษากันกว้างหลายท่าน ลังเกอร์ และเพจ (Lunger and Page) (อ้างจาก Hurlock, 1949 : 129 - 130) ได้ศึกษาความกังวลใจของนิสิตปีที่ 1 โดยใช้แบบสอบถามซึ่งมี 73 ข้อ คำถามแต่ละข้อ จะเป็นแบบให้เลือกตอบเพียงระดับเดียว จาก 3 ระดับ คือ มาก มีบ้าง ไม่มีเลย ผลปรากฏว่า ครึ่งหนึ่งของผุ้ตอบมีความกังวลเกี่ยวกับเรื่องศาสนา ความบกพร่องทางร่างกาย การผิคนึก การไม่สามารถเข้ากับเพื่อนได้ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจปัญหาและความต้องการของนักเรียนของ เอล กอเวย์

(El-Gawhay, 1969) โดยศึกษากับนักเรียนในระดับชั้น 10, 11, 12 จำนวน 900 คน เป็นนักเรียนชาย 450 คน นักเรียนหญิง 450 คน ให้ตอบจากรายการทดสอบของ มูนนี (Mooney Problem Checklist) ผลการสำรวจปรากฏว่า เรื่องที่เป็นปัญหา มากที่สุด คือ ความสัมพันธ์ทางสังคม ศีลธรรมจรรยา และศาสนา ความสัมพันธ์ส่วนตัว เพศ การแต่งงาน ปัญหาระดับกลางได้แก่ การปรับตัวให้เข้ากับการเรียน ปัญหาเกี่ยวกับอนาคต อาชีพ และการศึกษา ตลอดจน หลักสูตรและการสอน ปัญหาที่น้อยที่สุดได้แก่ ที่อยู่อาศัย และครอบครัว กิจกรรมด้านสังคม การพักผ่อนหย่อนใจ การเงิน การดำเนิน ชีวิต สถานภาพต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับจ้างทำงาน สุขภาพ และพัฒนาการทางร่างกาย

นอกจากนี้ พินท์เนอร์และเลวี (Pintner and Levy) (อ้างจาก ลาวัลย์ สังสกุล, 2502) ได้ศึกษาความกังวลใจของเด็กวัยรุ่นในเมืองนิวยอร์ก จำนวน 540 คน โดยให้เด็กตอบแบบสอบถาม 63 ข้อ ปรากฏว่าเด็กชายและเด็กหญิงมีความวิตกกังวลมาก เกี่ยวกับครอบครัวและสภาพทางโรงเรียน ความวิตกกังวลรองลงมาคือ ความบกพร่องทางร่างกาย ปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาสุขภาพ ส่วนการศึกษาของแซนเดอร์สัน (Sanderson,

1954 : 290) ได้จำแนกปัญหาของนักเรียนที่มีผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวในโรงเรียน
 คาลิฟอร์เนีย โดยจัดอันดับปัญหาจากมากไปหาน้อยดังนี้

1. ปรับตัวให้เข้ากับการเรียน
2. เกี่ยวกับอนาคตด้านการศึกษา
3. เกี่ยวกับอนาคตด้านอาชีพ
4. เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและครอบครัว
5. เกี่ยวกับด้านสังคม
6. ด้านการเงินและการทำงาน
7. เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน

ถ้าจะพิจารณาเฉพาะความวิตกกังวลในด้านการเรียนนี้ รุท สเตรง (Strang, 1957 : 248) กล่าวว่า เด็กแสดงความกลัวออกมาในเรื่องการสอบ การพูดหน้าชั้น การประสบความล้มเหลวทางการเรียน การสอบไล่คะแนนน้อยกว่าเพื่อน นอกจากนี้ยังประสบปัญหาขาดความสนใจในบางวิชา ต้องเรียนวิชาที่ตนไม่ชอบ ห้องเรียนและวิชาเรียนไม่กระตุ้นให้อยากเรียน ครูสอนไม่ดี มีเสรีภาพน้อยเกินไปในห้องเรียนและสภาพในห้องเรียนวุ่นวาย เวลาที่ใช้ในการอภิปรายในห้องเรียนไม่เพียงพอ และเด็กยังเน้นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน ว่าเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งในการสร้างความสำเร็จทางการเรียน นอกจากนี้ ยังมีวิจัยจากบทความ 500 เรื่อง เกี่ยวกับปัญหาในการวางแผนการด้านการศึกษาและอาชีพ สรุปไว้ว่า ความลำบากใจที่เกิดขึ้นมากที่สุดกับเด็กวัยรุ่นได้แก่ ไม่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ 42 เปอร์เซ็นต์ ประสบความยุ่งยากในเรื่องการเงินที่จำเป็นต่อการศึกษาวชิชีพ 21 เปอร์เซ็นต์ ความรู้สึกว่ามีความรู้ไม่เพียงพอในการนำไปใช้ประกอบอาชีพที่ตนต้องการทำ 12 เปอร์เซ็นต์ (Strang, 1957 : 421 - 422)

สำหรับในประเทศไทยได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับความกังวลใจของเด็กวัยรุ่น เช่น จงกล ศະฐะกูรี (2500 : 70 - 74) ได้ศึกษากับนักเรียนชายหญิงชั้นมัธยมปีที่ 6 และเตรียมอุดมในจังหวัดพระนคร จำนวน 400 คน ปรากฏว่า เด็กมีปัญหาทางสังคมกับเพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาเกี่ยวกับข้อบังคับของโรงเรียน ปัญหาการเงิน และปัญหาที่น้อยที่สุดคือ ปัญหาความสัมพันธ์กับครูอาจารย์

ในปี 2502 ลาวัลย์ สังสกุล (2502 : 75 - 78) ได้ศึกษาสาเหตุที่ทำให้ เด็กวัยรุ่นไม่มีความสุขของนักเรียนชายหญิงชั้นมัธยมปีที่ 4 - 5 - 6 จำนวน 620 คน พบว่า เด็กวัยรุ่นชายและหญิงไม่สบายใจเรื่องเรียนร้อยละ 68.83 และร้อยละ 50 ตามลำดับ รองลงมาคือ ปัญหาการเลือกอาชีพและเรียนต่อ ชายร้อยละ 43.53 หญิง ร้อยละ 39.38 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ชายร้อยละ 34.50 หญิง ร้อยละ 24.50 ส่วนวรวิจิ จรัสตระกูล (2514) ได้ศึกษาปัญหาของวัยรุ่น โดยศึกษา กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลจากการสำรวจพบว่า นักเรียนประสบปัญหามากที่สุด ได้แก่ ปัญหาอนาคต การอาชีพ และการศึกษา

สรุปผลจากงานวิจัยทั้งที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า ความวิตกกังวลของเด็กวัยรุ่นนั้นมีหลายด้านด้วยกัน พอสรุปเป็นคำใหญ่ ๆ ได้แก่ ความวิตกกังวลอันเกิดจากปัญหาด้านสังคม ด้านส่วนตัว ด้านการศึกษาและอาชีพ เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยปรับตัวไต่ยาก จึงเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับเด็กจะต้องร่วมมือกันแก้ไข

เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับตัวแปร เพศ

ตามปกติเด็กวัยรุ่นชายและหญิงนั้นมีพัฒนาการที่แตกต่างกัน และเป็นระยะที่เด็กวัยรุ่นชายหญิงเกิดปัญหาและความรู้สึกนึกคิด อุดมคติต่างกัน ตัวแปรเพศจึงนับว่าสำคัญมากในการศึกษาค้นคว้า ถึงการวิจัยของ วรวิจิ รักธรรม (2515 : 54 - 55) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการผลสัมฤทธิ์กับความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทย และเด็กไทยเชื้อชาติจีน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ชาย 240 คน หญิง 120 คน จากการศึกษาพบว่า เด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วินิจ เกตุขำ (2515 : 75 - 76) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ กับความคิดสร้างสรรค์ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นปีที่ 3 ในจังหวัดสุโขทัย พบว่า เด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ อาภาพล โองเคลือบ (2515 : 245) ได้ศึกษาเรื่องความวิตกกังวล ความสามารถในการอ่าน และลักษณะอื่น ๆ บางประการของบุคคลิกภาพ พบว่า เด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าชาย ซึ่งได้ผลอย่างเดียวกับผลการวิจัยของ ซาราสันและคณะ (Sarason and Others, 1960 :

250 - 251) และสอดคล้องกับ วอลเลซและเวเกน (Wallesh and Vagen, 1965 : 251) รวมทั้งผลการวิจัยของเฟลด์ฮูเซนและเดนนี่ (Feldhusen and Denny, 1965 : 442 - 447) ต่างก็พบว่าเด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย ส่วนลันเกอร์และเพจ (Lunger and Page) (อ้างจาก Hurlock, 1949 : 130) ได้กล่าวสนับสนุนว่าเพศมีความสำคัญต่อความวิตกกังวล และเด็กหญิงมีความวิตกกังวลมากกว่าเด็กชายในเรื่องความเค้นในสังคมและไม่เป็นที่สนใจของบุคคลอื่น ส่วนเด็กชายกังวลใจเรื่องงานมากกว่าเรื่องอื่น

เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การศึกษาค้นคว้าความวิตกกังวลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีรายงานหลายรายบ่งว่ามีความสัมพันธ์เป็นลบระหว่างองค์ประกอบทั้งสองนี้ ดังเช่นงานวิจัยของสแตกเนอร์ (Stagner, 1953 : 648 - 660) ได้ศึกษาผลการปรับตัวเนื่องจากความวิตกกังวลของเด็กปรับตัวได้ดี ไม่มีอาการผิดปกติทางจิต ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ซึ่งสอดคล้องกับแคทเทล (Cattell, 1961 : 263 - 264) ได้สรุปผลงานวิจัยเกี่ยวกับความวิตกกังวลว่า โดยทั่วไปแล้วความวิตกกังวลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสัมพันธ์กันเป็นลบ แต่ผลที่ได้ยังสรุปแน่นอนไม่ได้ เพราะผลดังกล่าวต้องขึ้นอยู่กับลักษณะงานของสิ่งเร้า แรงจูงใจ ระดับอายุ และความเข้มของความวิตกกังวล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สตีเวนสันและอดัม (Stevenson and Adam, 1969 : 24 - 28) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้น 4 และชั้น 6 เป็นจำนวน 318 คน พบว่า คะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์เป็นลบกับความวิตกกังวลนั่นคือ ความวิตกกังวลมีผลต่อการเรียนรู้ ถ้าระดับความวิตกกังวลต่ำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสูง แต่ถากระดับความวิตกกังวลสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต่ำ นอกจากนี้ แมคแคสและแคสกาเนอห์ (อ้างจาก Sorenson, 1964 : 745) ได้คำนวณค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ ถึง 30 ค่า ปรากฏว่า

มีเพียงค่าเดียวที่เป็น 0 นอกนั้นเป็นลบตั้งแต่ -0.05 และมีอยู่ 13 ค่าที่มีค่าลบ มีนัยสำคัญทางสถิติ หลังจากได้ศึกษาเด็กชั้นประถมปีที่ 6 เพิ่มเติมพบว่า ความวิตกกังวลมีส่วนช่วยในการพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนได้แม่นยำในเด็กระดับนี้

ส่วนเฟลด์ฮูเซนและเทอร์สโตน (Feldhusen and Thurstone, 1964 : 256 - 267) ได้ศึกษาบุคลิกภาพและการปรับตัวของเด็กที่มีความวิตกกังวลสูงและความวิตกกังวลต่ำ กลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูงเป็นชาย 11 คน หญิง 21 คน กลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำเป็นชาย 17 คน หญิง 15 คน พบว่ากลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำมีการปรับตัวทางอารมณ์ ความสัมฤทธิ์ผลเกี่ยวกับความสามารถ และความคิดเกี่ยวกับตนเองดีกว่าพวกที่มีความวิตกกังวลสูง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของฮาร์ท (Harte, 1967 : 884 - A) ได้ศึกษากับเด็กเกรด 2 - 8 จำนวน 184 คน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านระหว่างกลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูงกับกลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำพบว่า กลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูง

สำหรับในประเทศไทยมีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ ปรากฏว่าได้ผลเช่นเดียวกัน ดังเช่น สมทรง สุวรรณเลิศ (2514 : 7 - 9) ได้ศึกษาเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนในเด็กที่เรียนไม่ดีหรือต่ำกว่าความสามารถในเกณฑ์เฉลี่ยหรือในเด็กฉลาดมากแต่เรียนไม่ได้ดีกว่าที่ควร ทั้งนี้ เนื่องจากปัญหาทางอารมณ์ซึ่งมีสาเหตุมาจากหลายอย่าง เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวไม่ดี พ่อแม่ไม่ลงรอยกัน ทำให้เด็กพลอยวิตกกังวลไม่มีความสุข หรือบางครั้งพ่อแม่ไม่เข้าใจและไม่สนใจเด็กเลย ทำให้เด็กรู้สึกว่าการเรียนไม่มีประโยชน์ ขาดกำลังใจ ซึ่งใกล้เคียงกับการศึกษาของวัฒนา พุ่มเล็ก (2513 : 37) ที่ได้ศึกษากับนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีปัญหาทางการเงิน ปัญหาอนาคต แผนในอนาคต การคบเพื่อนเพศเดียวกัน และเพื่อนต่างเพศ มากกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$

สรุปผลจากงานวิจัย ชี้ให้เห็นว่าความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางกลับกัน จึงนับว่าความวิตกกังวลเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จทางการเรียนที่สำคัญอย่างหนึ่ง

เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ และผู้ปกครอง

เฮอร์ล็อก (Hurlock, 1974 : 224) กล่าวว่าสาเหตุของความวิตกกังวลนั้น เนื่องมาจากการขาดความอบอุ่น ว่าเหว ไม่นั่นคง ซึ่งเกิดจากการให้ความรักแบบ ปกป้องมากเกินไป ทำให้รู้สึกเสมอว่าเขาไม่สามารถแก้ปัญหาได้เป็นประการแรก ประการต่อมาคือ เด็กไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลที่เขาารู้สึกว่าสำคัญต่อชีวิตเขา ประการสุดท้าย ผู้ปกครองตั้งความมุ่งหวังในตัวเด็กสูงเกินไป ในเรื่องเดียวกันนี้ วอลเบิร์ก (Wolberg) (อ้างจาก อรทัย ชื่นมนุญ, 2518 : 44) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสัมพันธภาพที่ไม่ดีระหว่าง พ่อ แม่ ลูก พบว่าเด็กที่พ่อแม่และเลย ทอดทิ้ง ไม่ได้รับความรัก ไม่เป็นที่ต้องการ ไม่เป็นที่ยอมรับของพ่อแม่ มักจะกลายเป็นเด็กฉลาดกลัว ลังเล มีความรู้สึกไม่มั่นคง อยากได้รับความสนใจจากผู้อื่นตลอดเวลา มักอิจฉา ก้าวร้าว เพราะเห็นว่าทุกสิ่งรอบตัวเป็น อันตรายกับตน และยังรู้สึกว่าเหงาหงอยโดดเดี่ยว และถ้าพ่อแม่หรือคนเลี้ยงละเลย ทอดทิ้ง ไม่ให้ความรักความสนใจมาก ๆ แล้ว เด็กจะสร้างลักษณะนิสัยและทัศนคติที่ต่อต้าน กับคนอื่น ไม่ต้องการทำอะไรตามกฎเกณฑ์ มีความวุ่นวายทางอารมณ์อย่างสูง แล้วแสดงออกมาในลักษณะของการโต้ตอบความกดดัน หรือต่อต้านการบีบบังคับ รอบตัวที่กำลังเผชิญอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับโคล์ และ ฮอลล์ (Cole and Hall, 1966 : 688) ภาวะความวิตกกังวลเกิดจากความขัดแย้งระหว่างความคาดหวัง การแสดงออก ระเบียบแบบแผน ในความคิดของเด็กวัยรุ่นกับครอบครัว

ส่วนการศึกษาในประเทศไทยนั้น วินิจ เกตุขำ (2515 : 75 - 76) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุโขทัย พบว่าเด็ก ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมากจะมีความวิตกกังวลน้อย เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักน้อยจะมีความวิตกกังวลมาก ซึ่งปรากฏผลเช่นเดียวกับการศึกษาของ วิกรม กมลสุโกศล (2518 : 165) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ความ วิตกกังวล และค่านิยมของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ที่นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม ในจังหวัด นราธิวาส จำนวน 472 คน ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

มีความวิตกกังวลต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบ
ให้ความคุ้มครองจนเกินไป มีความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ประชาธิปไตย

เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับลำดับที่การเกิด

แอดเลอร์ (Adler) (อ้างจาก Hall and Lindzey, 1970 : 128)
นักจิตวิทยาสังคมเน้นถึงความสำคัญของลำดับการเกิดว่ามีผลต่อบุคลิกภาพมาก เขากล่าวว่า
บุตรคนแรก คนรอง และคนสุดท้ายจะมีบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างเด่นชัด บุตรคนแรกเป็น
คนจริงจังกับชีวิต รักรับนิคชอบ เป็นผู้นำ หรือผู้วางอำนาจอย่างยิ่งเมื่อเป็นผู้ใหญ่
ลูกคนรองเป็นคนรักสนุก ปรับตัวได้ดี แต่ชอบแข่งขันกับผู้อื่น ส่วนลูกคนสุดท้ายเป็นคนมีปัญห
ปรับตัว ยาก เนื่องจากถูกตามใจจนเสียเด็ก ส่วนเทเลอร์ (Taylor, 1953 ;
39 - 40) กล่าวว่า ลูกคนแรกมีแนวโน้มจะก้าวร้าวมากที่สุด มีความต้องการพึงผู้อื่นนอย
ที่สุด ทั้งความหวังในสิ่งที่เป็นไปได้ แต่ทัศนคติต่อผู้อื่นไม่คั่น ลูกคนรองแสดงแนวโน้มว
มีทัศนคติที่หึงหวงผู้อื่น ทั้งความหวังในสิ่งที่เป็นไปได้มากที่สุด มีความต้องการพึงผู้อื่นมาก
ส่วนความก้าวร้าว น้อยที่สุด ลูกคนเคียวมีแนวโน้มที่มีความก้าวร้าวค่อนข้างมาก มีทัศนคติ
ต่อผู้อื่นไม่ค่อยดี และทั้งความหวังในสิ่งที่ไกลจากความเป็นจริง นอกจากนี้ นิสเซอร์
(Neisser, 1957: 30-36) เสนอความเห็นที่เน้นถึงความลำบากของลูกคนแรกว่าเป็น
เด็กที่ใหญ่โตลึกลับตลอดเวลา จึงทำให้ลูกคนแรกและลูกคนเคียวเป็นเด็กเคร่งขรึม
เก็บตัว ลูกคนแรกมักเปรียบเทียบความสามารถของตนเองกับพ่อแม่ ทำให้เกิดความรู้สึก
ว่าตนเองไม่มีความสามารถ และมักจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่มั่นใจตนเอง

แซชเตอร์ (Schachter, 1959 : 43 - 52) พบว่า ในสถานการณ์ที่
สร้างความกังวลใจให้กับเด็ก เป็นตนว่าช็อคด้วยไฟฟ้า ลูกคนแรกต้องการคนอื่นเป็นเพื่อน
มากกว่าลูกคนอื่น ๆ และมีความอดทนน้อยกว่าคนอื่น ๆ เช่นกัน แต่ในสภาพปกติที่ไม่มี
ความกังวลใจ เด็กเหล่านี้ไม่แตกต่างกัน สำหรับการศึกษาเรื่องลำดับที่การเกิดของไทยนั้น
กาญจนา ควรสุภา (2516 : 92) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพแสดงตัว กับตัวของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีลำดับการเกิดต่างกัน จะมีบุคลิกภาพแสดงตัว กับตัว

แตกต่างกัน บุตรคนแรกจะมีการแสดงตัวน้อยที่สุด มีความรับผิดชอบ และเก็บอารมณ์ไว้ดีกว่า
เกิดเกิดอันที่สอง ส่วนบุตรคนสุดท้ายจะมีบุคลิกภาพแสดงตัวสูงกว่าบุตรคนอื่น ๆ เพราะ
ได้รับการเอาใจใส่ ตามใจ จึงกล้าแสดงออก

จากผลการวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่าลำดับที่เกิดส่งผลต่อบุคลิกภาพของบุคคล
ความวิตกกังวลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ ดังนั้น ลำดับที่เกิดน่าจะ
ส่งผลให้เกิดเกิดความวิตกกังวลแตกต่างกัน

เอกสารงานวิจัย เกี่ยวกับการลดความวิตกกังวล

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง (2517 : 62 -63) ได้ศึกษา
เรื่องอิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 720 คน โดยจำแนก
การแสดงออกเมื่อนักเรียนเกิดความกังวลใจออกเป็น 3 วิธี คือ การแสดงออกโดยวิธี
การร่ำไห้ แสดงออกโดยวิธีระงับความรู้สึก แสดงออกโดยวิธีใจเหวี่ยง ผลปรากฏว่าเด็กวัยรุ่น
ใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบใจเหวี่ยงมากที่สุด รองลงมาคือ วิธีระงับความรู้สึก และวิธีที่
น้อยที่สุดคือ วิธีการร่ำไห้

สำหรับ ปราภาวณันท์ กัทธเนตร (2518 : 187) ได้ศึกษาพฤติกรรมตอบสนองของ
ระหว่างบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 200 คน ผลจากการศึกษาพบว่า
บุคคลที่แสดงพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น และแสดงพฤติกรรมแก้แค้นหาที่บุคคลอื่นจะเป็นคนก้าวร้าว
ขาดความสุภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (1968 : 144)
พบว่า พฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่นสัมพันธ์โดยตรงกับความคับข้องใจ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของ
ความวิตกกังวลสูง นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กชายหญิงลดความวิตกกังวลโดยใช้วิธีต่างกัน วัยรุ่น
ชายแก้ปัญหาคำพูดของตนเอง แต่วัยรุ่นหญิงใช้วิธีแก้ปัญหาคำพูดของตนเอง

นอกจากนี้ ออดอร์โน และคณะ (Adorno and Others, 1950 : 406 -
474) กล่าวว่า การแก้ปัญหาคำพูดโดยการแสดงพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น หรือแก้ปัญหาคำพูดคนอื่น
นั้นจะส่งผลให้บุคคลเหล่านั้นไม่สามารถจะพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในชีวิตได้

สมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้

จากเอกสารอ้างอิงและผลงานวิจัยที่ได้นำมารวบรวมมาตั้งกล่าวข้างต้น ทำให้ได้
แนวในการตั้งสมมุติฐานได้ดังนี้

1. นักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลมากกว่านักเรียนชาย
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความวิตกกังวลมากกว่านักเรียน
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
3. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่น มีความวิตกกังวล
มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอบอุ่น
- ~~4. นักเรียนที่มีลำดับที่การเกิดต่างกัน มีความวิตกกังวลแตกต่างกัน~~
5. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแตกต่างกัน
6. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนต่ำ เลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแตกต่างกัน
7. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่น และนักเรียนที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่น เลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแตกต่างกัน
- ~~8. นักเรียนที่มีลำดับที่การเกิดต่างกัน เลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล
แตกต่างกัน~~
9. การมีความวิตกกังวลกับการลดความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผลมีความ
สัมพันธ์กันทางลบ
10. การมีความวิตกกังวลกับการลดความวิตกกังวลแบบก้าวร้าวและถอยหนี
มีความสัมพันธ์กันทางบวก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังต่อไปนี้

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองเครื่องมือ เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 5 โรงเรียนวัดธาตุทอง จำนวน 120 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 5 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2520 จำนวน 6 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 375 คน เลือกมาโดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยดำเนินการดังนี้

1.2.1 สํารวจรายชื่อโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 5 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2520

1.2.2 จำแนกโรงเรียนที่สำรวจได้ออกเป็น 3 ขนาดคือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยถือเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ จากเอกสารการจัดแผนชั้นเรียนเต็มรูปของฝ่ายโครงการงบประมาณ กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แล้วสุ่มโรงเรียนจากแต่ละขนาดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยใช้อัตราส่วน 1 : 10

1.2.3 สุ่มนักเรียนจากแต่ละโรงเรียน ตามขนาดโรงเรียนที่สุ่มได้ชั้นละ 1 ห้องเรียน ได้นักเรียนทั้งหมด 12 ห้องเรียน มีจำนวนทั้งสิ้น 375 คน รายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง แสดงไว้ในตาราง 1 - 3

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียนและชั้นเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนโรงเรียนที่สุ่มได้	จำนวนห้อง		จำนวนนักเรียน		รวม
			ม.ศ.4	ม.ศ.5	ม.ศ.4	ม.ศ.5	
โรงเรียนขนาดใหญ่	24	2	2	2	64	68	132
โรงเรียนขนาดกลาง	30	3	3	3	96	91	187
โรงเรียนขนาดเล็ก	11	1	1	1	29	27	56
รวม	65	6	6	6	189	186	375

ตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ และลำดับที่การเกิด

ขนาดโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	เพศ		ลำดับที่การเกิด			
		ชาย	หญิง	บุตรคนแรก	บุตรคนรอง	บุตรคนสุดท้าย	บุตรคนเดียว
ใหญ่	โรงเรียนวัดนวลนรดิศ	60	—	13	20	18	9
	โรงเรียนสตรีวิทยา	—	72	7	35	20	10
	โรงเรียนวิมุตยาราม	46	33	18	36	12	13
	พิทยาคม						
กลาง	โรงเรียนพรตพิทยพยัต	25	21	11	15	11	9
	โรงเรียนบางปะกอก	37	25	8	30	17	7
เล็ก	โรงเรียนมักกะสันพิทยา	31	25	5	29	9	13
	รวม	199	176	62	165	87	61

ตาราง 3 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทการอบรมเลี้ยงดู

ประเภทการอบรมเลี้ยงดู	ชาย	หญิง	รวม
อบอุ่น	104	94	198
ไม่อบอุ่น	95	82	177
รวม	199	176	375

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดบางประการเกี่ยวกับตัวนักเรียน ซึ่งจะบอกให้ทราบถึงตัวแปร-เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และผู้ปกครอง ลำดับที่การเกิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความวิตกกังวลและวิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียน แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ภาค คือ

ก. เป็นแบบสอบถามความวิตกกังวล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยปรับปรุงคัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ ประสิทธิ์ พุ่มเพชร (2514 : 85 - 93) ประสิทธิ์ บัวคลี (2514 : ภาคผนวก) และมัลลิกา เจริญสุข (2508 : ภาคผนวก) ลักษณะแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ คานสัจจคม คานส่วนตัว คานการเรียนและอาชีพ

ข. แบบสอบถามวิธีลดความวิตกกังวล สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวจากแบบสอบถามของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง (2517 : 62 - 63) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามที่ต่อเนื่องจากข้อ ก คือ จะมีข้อความแสดงวิธีลดความวิตกกังวล 3 วิธี คือ การลดความวิตกกังวลโดยใช้เหตุผล การลดความวิตกกังวลโดยใช้วิธีถั่วขาว และการลดความวิตกกังวลโดยใช้วิธีดอหนี่ กำหนดเป็น ก, ข และ ค

ซึ่งข้อ ก, ข หรือ ค อาจจะเป็นวิธีลดความวิตกกังวลแบบไหนก็ได้ แล้วให้นักเรียนเลือกวิธีที่นักเรียนกระทำได้มากที่สุดเพียงข้อเดียว

ตัวอย่างแบบสอบถามความวิตกกังวลและวิธีลดความวิตกกังวล

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วคิดว่าตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากน้อยเพียงใด

บ่อยมาก	สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่าจะเกิดขึ้นบ่อยมาก
บ่อย	สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่าจะเกิดขึ้นบ่อย
บางครั้ง	สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่าจะเกิดขึ้นบางครั้ง
เกือบจะไม่	สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่าจะเกือบจะไม่เกิดขึ้นเลย
ไม่เลย	สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่าจะไม่เกิดขึ้นเลย

เมื่อพิจารณาแล้วจึงกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้สึก

ที่แท้จริงของนักเรียนในกระดานคำตอบ

2. ให้นักเรียนพิจารณาว่าเมื่อเกิดความรู้สึกเช่นนั้น นักเรียนเคยแสดงอาการตอบสนองหรือหาทางออกเพื่อลดความวิตกกังวลที่คล้ายกับข้อใด ก, ข หรือ ค มากที่สุด แล้วเขียนวงกลมล้อมรอบตัวอักษร ก, ข หรือ ค เพียงข้อเดียวในกระดานคำตอบ แต่ในกรณีนักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องไม่เลย นักเรียนไม่ต้องเลือกวิธีลดความวิตกกังวล

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อที่	ก. ขาพเจ้ารู้สึกว่	ข. ท่านเลือกการตอบสนองข้อใด
๐	เหงาเหมือนอยู่คนเดียวในโลก	ก. หาอะไรทำเพื่อลืมความเหงา ข. นั่งครุ่นคิดคนเดียว ค. หาทางชกเซยโดยหาอะไรอย่างไมแคว้ใคร
๐๐	กลุ่มใจมากเพราะครูชอบคุคา และลงโทษอย่างรุนแรง	ก. ตอบโต้ทันทีและอธิบายให้ครูรู้ว่าทำเพราะอะไร ข. พยายามหนีหน้า ไมพบครูคนนั้น ค. พิจารณาว่าตนเองบกพร่องอะไร แล้วแก้ไขเสีย

ตัวอย่างกระดาษคำตอบ

ข้อที่	บ่อยมาก	บ่อย	บางครั้ง	เกือบจะไม่	ไม่เลย	ท่านเลือกการตอบสนองข้อใด
๐	✓					ก ข ก
๐๐					✓	ก ข ค

การตรวจให้คะแนนแบบสอบถามความวิตกกังวล

- ให้ 5 คะแนน สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่เกิดขึ้นบ่อยมาก
 ให้ 4 คะแนน สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่เกิดขึ้นบ่อย
 ให้ 3 คะแนน สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่เกิดขึ้นบางครั้ง
 ให้ 2 คะแนน สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่เกือบจะไม่เกิดขึ้นเลย
 ให้ 1 คะแนน สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่ไม่เกิดขึ้นเลย

เกณฑ์การให้คะแนนวิธีลดความวิตกกังวล

การเลือกตอบวิธีลดความวิตกกังวลแต่ละวิธีมีคะแนนเท่ากับ 1 คือ ไม่ว่านักเรียนจะเลือกตอบวิธีใดก็ได้ 1 คะแนนเท่ากัน ถ้าไม่ตอบให้ 0 คะแนน

การสร้างแบบสอบถาม

ก. การสร้างแบบสอบถามความวิตกกังวล

1. ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบเขตของปัญหาที่จะศึกษา
3. สร้างแบบสอบถามความวิตกกังวลเกี่ยวกับด้านสังคม ส่วนตัว การเรียน และอาชีพ โดยอาศัยแนวจากแบบสำรวจปัญหาด้านส่วนตัว สังคม การเรียน ความสนใจ ด้านอาชีพของประสิทธิ์ พุ่มเพชร (2514 : ภาคผนวก) และ มัลลิกา เจริญสุข (2508 : ภาคผนวก) มาสร้างแบบสำรวจ จำนวน 100 ข้อ แล้วให้นักเรียนตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ โดยนำไปสอบถามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน รวบรวมข้อความที่นักเรียนตอบว่าใช่เกิน 15 คน มาสร้างเป็นแบบสอบถามความวิตกกังวล จำนวน 60 ข้อ

4. หากคุณภาพของแบบสอบถามความวิตกกังวล

4.1 หากความเที่ยงตรง (Validity)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความวิตกกังวลที่สร้างขึ้นไปให้ครูทรงคุณวุฒิ ช่วยตรวจสอบเพื่อให้ข้อความในแบบสอบถามนั้นครอบคลุมความวิตกกังวลทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านส่วนตัว และการเรียนกับอาชีพ ตรงตามที่ต้องการจะศึกษาเป็นการหาความเที่ยงตรงแบบ **Face Validity**

4.2 หากอำนาจจำแนก (Item Discrimination)

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นคนละกลุ่ม กับที่ทำการวิจัย จำนวน 120 คน ตรวจให้คะแนนตามที่ตั้งเกณฑ์ไว้ แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% คือ แบ่งกลุ่มตัวอย่างที่ทดลองเครื่องมือออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ กลุ่มละ 25% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด หากคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อของทั้งสองกลุ่ม แล้วเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยใช้สูตรคำนวณ

วิกฤต t ($-t$ -test) เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบเลือกข้อคำถามที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.701 (มีนัยสำคัญที่ระดับ .05) ขึ้นไป ได้ข้อความทั้งสิ้น 50 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามความวิตกกังวลด้านสังคม 15 ข้อ ความวิตกกังวลด้านส่วนตัว 25 ข้อ และความวิตกกังวลด้านการเรียนและอาชีพ 10 ข้อ

4.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้จากข้อ 4.2 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร Alpha coefficient (α) ของแมกนัสสัน (Magnusson, 1966 : 116) ได้ค่าความเชื่อมั่น .938

ข. การสร้างแบบสอบถามวิธีวัดความวิตกกังวล

1. ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และแบบสอบถามที่มีผู้ทำไว้เกี่ยวกับวิธีวัดความวิตกกังวล เพื่อเป็นแนวในการสร้าง
2. สร้างแบบสอบถามปลายเปิด โดยให้นักเรียนอ่านข้อคำถามความวิตกกังวลแต่ละข้อ แล้วบอกวิธีวัดความวิตกกังวล เมื่อนักเรียนอยู่ในสภาวะไม่สบายใจ กับข้อใจความข้อคำถามดังกล่าว แล้วรวบรวมวิธีการทั้งหมดที่นักเรียนเลือกใช้ นำมาประกอบในการเขียนแบบสอบถามวิธีวัดความวิตกกังวล
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อให้ได้ข้อคำถามครอบคลุมและสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้แบบสอบถามนี้สามารถวัดวิธีวัดความวิตกกังวลของนักเรียนได้ ซึ่งแสดงถึง Face Validity ของแบบสอบถาม

วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล

1. ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ของโรงเรียน
2. นำแบบสอบถามไปสอบถามนักเรียนตามวันเวลาที่นัดหมายไว้กับโรงเรียน
3. นำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบมาแล้วมาตรวจสอบความสมบูรณ์ โดยคัดเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์เท่านั้น เสร็จแล้วนำไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
4. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐานต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาการอยละจากจำนวนความถี่ของความวิตกกังวล 3 ด้าน และการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล 3 วิธี

2. หาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (\text{Ferguson, 1971 : 75})$$

ค่าความแปรปรวน (S^2) จากสูตร

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)} \quad (\text{Ferguson, 1971 : 62})$$

3. ใช้ t-test เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 1, 2, 3 ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}} \quad (\text{Edward, 1968 : 104})$$

($N_1, N_2 \geq 30$)

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

N_1, N_2 แทน ค่าจำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

4. ใช้ F-test เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 4 ใช้สูตรดังแสดงรายละเอียดวิธีการข้างล่าง (Lindquist, 1956 : 6)

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment (A)	a-1	$SS_A = \sum_{J=1}^a T_J^2/n_J - T^2/n$	$MS_A = SS_A/a-1$	$\frac{MS_A}{MS_W}$
Within-group (W)	N-a	$SS_W = SS_T - SS_A$		
Total	N-1	$SS_t = \sum_{J=1}^n X^2 - T^2/n$		

เมื่อ	F	แทน ค่าสถิติเพื่อใช้พิจารณา
	MS_A	แทน ค่า Mean Square ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา
	MS_W	แทน ค่า Mean Square ภายในตัวแปรที่ศึกษา

5. ใช้ χ^2 ในรูปของ Test of Independence เพื่อทดสอบสมมุติฐาน
ข้อที่ 5, 6, 7 8 สูตรที่ใช้

$$\chi^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E} \quad (\text{Siegel, 1956 : 104})$$

6. หากความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรตามสมมุติฐานข้อ 9, 10 โดย
คำนวณจากสูตร

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}} \quad (\text{Garrett, 1966 : 143})$$

เมื่อ	r	แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	$\sum XY$	แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนน X กับ Y
	$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนน X
	$\sum Y$	แทน ผลรวมของคะแนน Y
	$\sum X^2$	แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน X
	$\sum Y^2$	แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน Y
	N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายได้ตรงกันต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบ
X^2	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนดิบแต่ละตัวยกกำลังสอง
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน
SS	แทน	Sum Square
MS	แทน	Mean Square
df	แทน	Degree of freedom
f	แทน	จำนวนความถี่
χ^2	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา Chi-Square distribution
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะได้นำเสนอเป็น 5 ตอนดังนี้ คือ

1. จัดลำดับความสำคัญของความวิตกกังวล 3 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านส่วนตัว และ ด้านการเรียนกับอาชีพ

2. เปรียบเทียบความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียน
กับอาชีพของนักเรียนตามตัวแปรต่อไปนี้

- เพศ
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และผู้ปกครอง
- ลำดับที่การเกิด

3. จัดอันดับความถี่ของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียน

4. เปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนตามตัวแปร
ต่อไปนี้

- เพศ
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และผู้ปกครอง
- ลำดับที่การเกิด

5. หาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. จัดอันดับความวิตกกังวลของนักเรียน 3 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านส่วนตัว
และด้านการเรียนกับอาชีพ

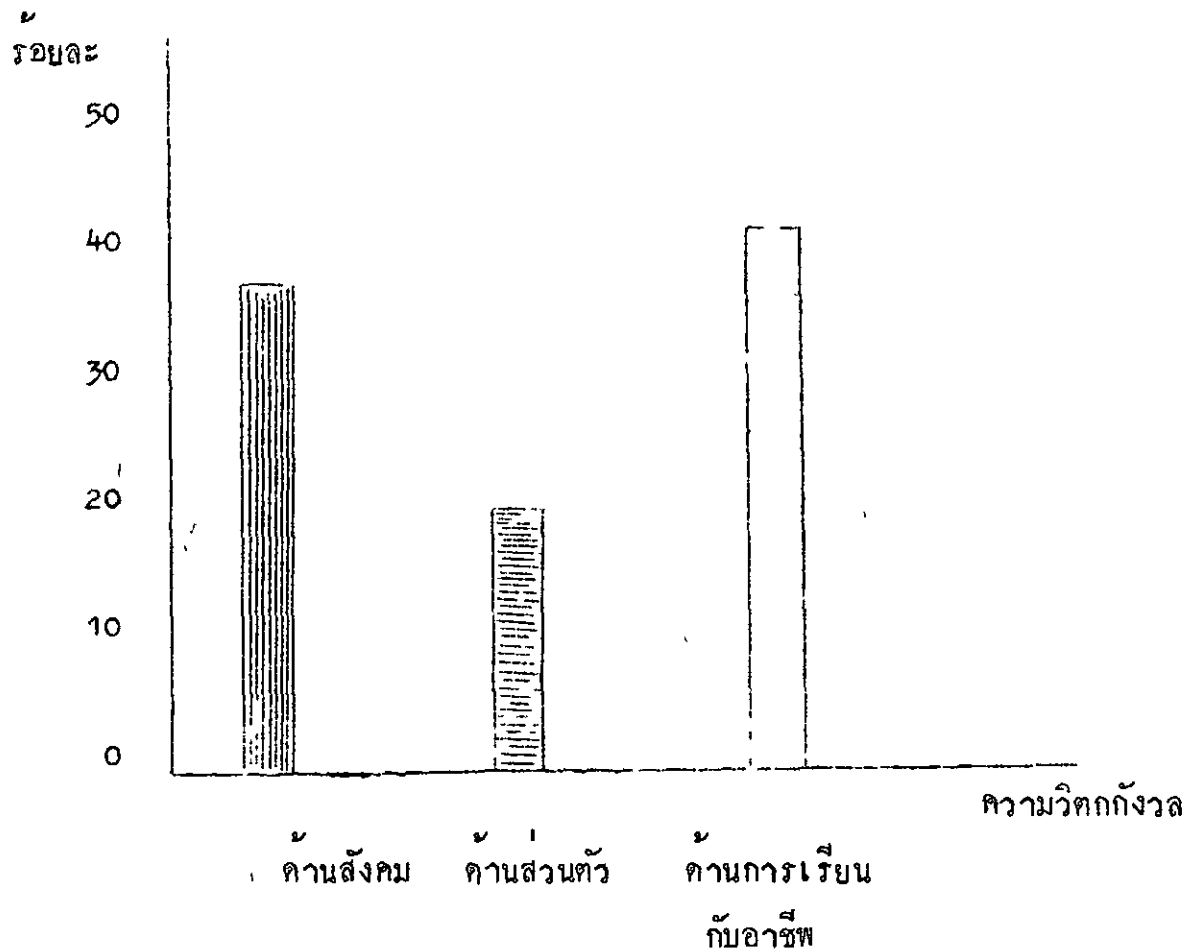
ผู้วิจัยได้หาความถี่ของนักเรียนตามความวิตกกังวลแต่ละด้านแล้วเทียบเป็น
ร้อยละ และจัดลำดับความวิตกกังวลของนักเรียนทั้ง 3 ด้าน ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงความถี่การร้อยละและอันดับความวิตกกังวลแต่ละด้าน

ความวิตกกังวล	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
ด้านสังคม	161	35.22	2
ด้านส่วนตัว	96	21.01	3
ด้านการเรียนกับอาชีพ	200	43.76	1
รวม	457	100.00	

จากตาราง 4 จะเห็นว่าจำนวนนักเรียนที่มีความวิตกกังวลด้านการเรียน กับอาชีพมีมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ความวิตกกังวลด้านสังคม สำหรับความวิตกกังวลด้านส่วนตัวมีจำนวนน้อยที่สุด คือ เป็นอันดับ 3

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของจำนวนนักเรียนที่มีความวิตกกังวลในแต่ละด้าน ให้เด่นชัดขึ้น ผู้วิจัยได้เสนอการวิเคราะห์ในรูปแบบประกอบดั่งภาพประกอบ 1

ภาพ 1 กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบจำนวนความวิตกกังวล 3 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ

2. เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียน

2.1 ตามตัวแปรเพศ ผู้วิจัยได้หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย และคะแนนความแปรปรวนแต่ละด้านของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย โดยใช้ t -test ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบคะแนนความวิตกกังวลของนักเรียนจำแนกตามเพศ

ความวิตกกังวล	ชาย ($n = 198$)		หญิง ($n = 177$)		t
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2	
ด้านสังคม	43.015	54.449	44.655	45.010	2.255
ด้านส่วนตัว	64.550	180.606	66.672	163.891	1.566
ด้านการเรียนกับอาชีพ	29.207	54.346	29.870	46.284	0.920

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 จะเห็นว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีคะแนนความวิตกกังวลด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลด้านสังคมมากกว่านักเรียนชาย แสดงว่า นักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลด้านสังคมมากกว่านักเรียนชาย ส่วนความวิตกกังวลด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ พบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่ม มีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน

2.2 ตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย และ คะแนนความแปรปรวน แต่ละด้านของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏผลดังตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบคะแนนความวิตกกังวลของนักเรียนจำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความวิตกกังวล	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (n = 95)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (n = 95)		t
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2	
ด้านสังคม	43.210	52.867	43.852	50.041	0.617
ด้านส่วนตัว	64.052	173.580	69.157	178.329	2.653**
ด้านการเรียนกับอาชีพ	28.305	52.229	30.273	33.281	2.073*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 จะเห็นว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีคะแนนความวิตกกังวลด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีคะแนนความวิตกกังวลด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความวิตกกังวลด้านส่วนตัวและด้านการเรียนกับอาชีพ มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนความวิตกกังวลด้านสังคม พบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน

2.3 ตามตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ และผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย และคะแนนความแปรปรวน ของความวิตกกังวลแต่ละด้าน ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่น และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่น แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบคะแนนความวิตกกังวลของนักเรียนจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดู
ของพ่อแม่และผปกครอง

ความวิตกกังวล	การอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับ ความอบอุ่น (n = 199)		การอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับ ความอบอุ่น (n = 176)		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ด้านสังคม	42.107	47.087	45.647	46.172	5.014 ^{**}
ด้านส่วนตัว	59.618	134.003	72.181	139.240	10.382 ^{**}
ด้านการเรียนกับอาชีพ	27.869	42.588	31.482	45.064	5.274 ^{**}

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 จะเห็นว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่น และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่นมีคะแนนความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่นมีคะแนนความวิตกกังวลทั้ง 3 ด้าน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่น แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่น มีความวิตกกังวลทั้ง 3 ด้าน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่น

2.4 ตามตัวแปรลำดับที่การเกิด ผู้วิจัยได้นำคะแนนความวิตกกังวลแต่ละด้าน ของนักเรียนที่มีลำดับที่การเกิดต่างกัน 4 กลุ่ม คือ บุตรคนแรก บุตรคนรอง บุตรคนสุดท้าย และบุตรคนเดียว มาวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว (one-way analysis of variance) ปรากฏผลดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความวิตกกังวลของนักเรียนที่มี
ลำดับที่การเกิดต่างกัน 4 กลุ่ม คือ บุตรคนแรก บุตรคนรอง บุตรคนสุดท้าย และบุตร
คนเดียว

ความวิตกกังวล	แหล่งความแปรปรวน	df	ss	ms	F
งานสังคม	ภายในกลุ่ม	3	147.1670	49.0557	0.1980
	ระหว่างกลุ่ม	371	18551.6320	50.004	
	ทั้งหมด	374	18698.7990		
งานส่วนตัว	ภายในกลุ่ม	3	1107.9380	369.3127	2.1647
	ระหว่างกลุ่ม	371	63289.0170	170.5849	
	ทั้งหมด	374	64394.9550		
งานการเรียนกับอาชีพ	ภายในกลุ่ม	3	138.8059	46.2686	1.0153
	ระหว่างกลุ่ม	371	16906.6311	45.5704	
	ทั้งหมด	374	17045.4370		

จากตาราง 8 จะเห็นว่าคะแนนความวิตกกังวลทั้ง 3 ด้าน คือ งานสังคม
งานส่วนตัว และงานการเรียนกับอาชีพของนักเรียนที่มีลำดับที่การเกิดต่างกัน 4 กลุ่ม
คือ บุตรคนแรก บุตรคนรอง บุตรคนสุดท้าย และ บุตรคนเดียว แตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนที่มีลำดับที่การเกิดต่างกัน มีความวิตกกังวลไม่แตก
ต่างกัน

3. จักอันตีความดีของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียน

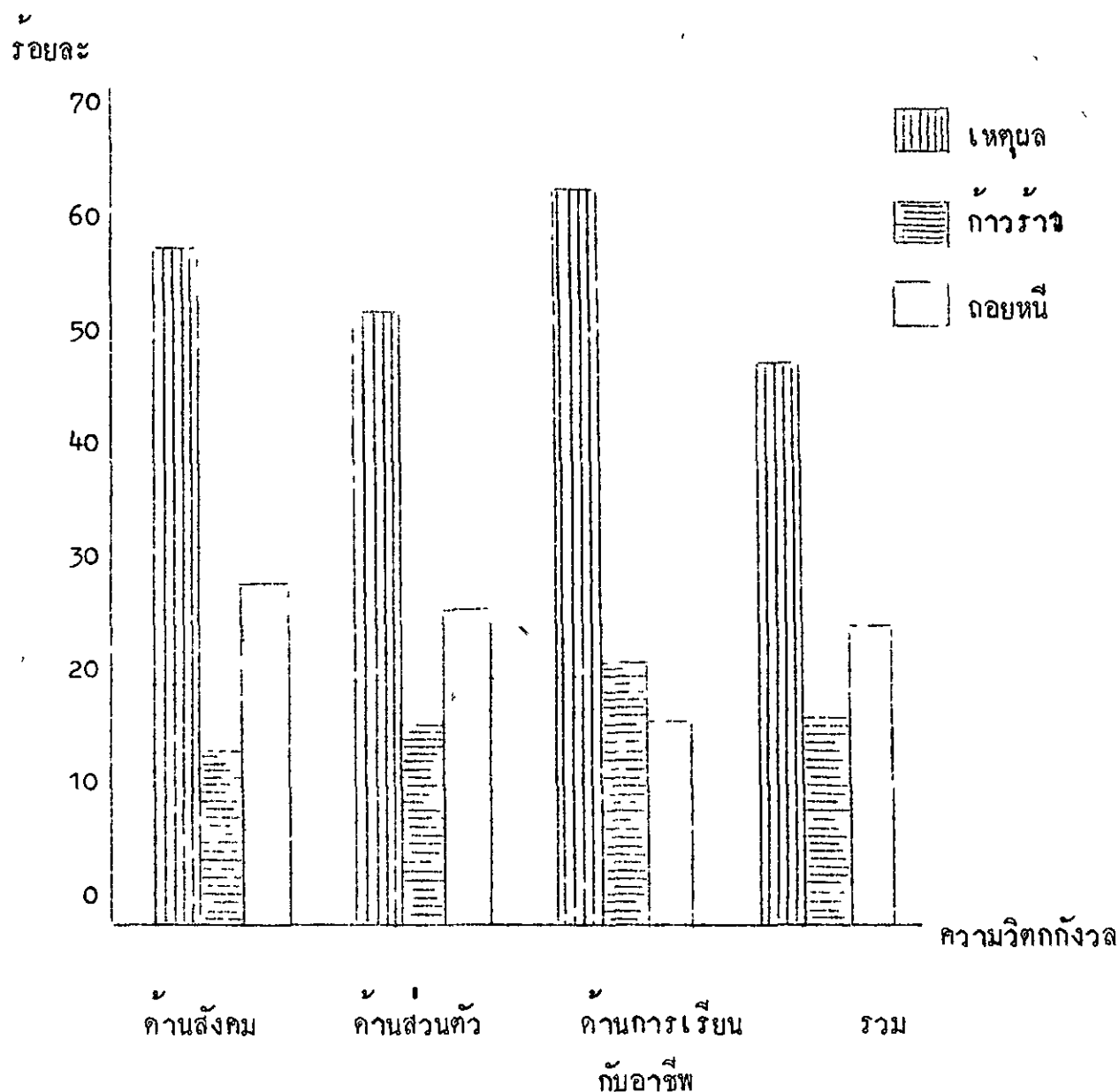
ผู้วิจัยได้หาความดีของนักเรียนตามการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล
แต่ละวิธีเทียบเป็นร้อยละ แล้วจักอันตีความมากมายของความดีของการเลือกใช้วิธีลด
ความวิตกกังวล 3 วิธี ปรากฏผลดังตาราง 9

ตาราง 9 ความถี่, ร้อยละ และอันดับของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล

ความวิตกกังวล	ความถี่, ร้อยละ และอันดับของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล								
	แบบใช้เหตุผล			แบบวิธีการร่าว			แบบวิธีดอยหนี		
	f	ร้อยละ	อันดับที่	f	ร้อยละ	อันดับที่	f	ร้อยละ	อันดับที่
คำนึงถึง	3073	57.38	1	730	13.63	3	1552	29.98	2
คำนวนตัว	4595	54.50	1	1511	17.92	3	2325	27.57	2
การเรียนกับอาชีพ	2108	62.03	1	703	20.68	2	587	17.27	3
รวม	9776	56.89	1	2944	17.13	3	4464	25.97	2

จากตาราง 9 จะเห็นว่านักเรียนเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลเพื่อตอบสนองความวิตกกังวลคำนึงถึงแบบใช้เหตุผลมากที่สุด รองลงมา คือ แบบดอยหนี และแบบการร่าวเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับความวิตกกังวลคำนวนตัว นักเรียนเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผลมากที่สุด รองลงมา คือ แบบดอยหนี และแบบการร่าวเป็นอันดับสุดท้าย และความวิตกกังวลการเรียนกับอาชีพ นักเรียนเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผลมากที่สุด รองลงมาคือ แบบการร่าว และแบบดอยหนีเป็นอันดับสุดท้าย

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของจำนวนการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนในแต่ละวิธี เพื่อตอบสนองความวิตกกังวลในแต่ละด้านให้เด่นชัดขึ้น ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ในรูปกราฟแท่ง ดังภาพประกอบ 2

ภาพ 2 กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบจำนวนการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบใช้เหนื่อยล้า แบบวิธีก้าวร้าว และแบบถอยหนี

4. เปรียบเทียบการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวล

4.1 ตามตัวแปรเพศ ผู้วิจัยได้หาความถี่ของการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลในแต่ละวิธีของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง แล้วหาความแตกต่างของการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ χ^2 - test ปรากฏผลดังตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลของนักเรียนจำแนกตามเพศ

ความวิตกกังวล	เพศ	การเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลแบบ				χ^2
		เหตุผล	ก้าวร้าว	ถอยหนี	รวม	
ด้านสังคม	ชาย	1588	421	817	2826	8.492*
	หญิง	1485	309	735	2529	
	รวม	3073	730	1552	5355	
ด้านส่วนตัว	ชาย	2281	915	1236	4423	54.436**
	หญิง	2314	596	1089	3999	
	รวม	4595	1511	2325	8431	
ด้านการเรียนกับอาชีพ	ชาย	988	385	395	1768	79.173**
	หญิง	1120	318	192	1630	
	รวม	2108	703	589	3398	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 จะเห็นว่าจำนวนความถี่ของการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับความวิตกกังวลด้านสังคมและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับความวิตกกังวลด้านส่วนตัวและด้านการเรียนกับอาชีพ นั่นคือ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลในแต่ละวิธีแตกต่างกันทั้ง 3 ด้าน

4.2 ตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้หาความถี่ของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลในแต่ละวิธีของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แล้วหาความแตกต่างของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลของทั้งสองกลุ่มโดยใช้ χ^2 - test ปรากฏผลดังตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนจำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความวิตกกังวล	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	การเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบ				χ^2
		เหตุผล	ก้าวร้าว	ถอยหนี	รวม	
ด้านสังคม	สูง	809	184	376	1369	5.389
	ต่ำ	751	199	422	1372	
	รวม	1560	383	798	2741	
ด้านส่วนตัว	สูง	1226	423	625	2274	0.522
	ต่ำ	1164	392	553	2109	
	รวม	2390	815	1178	4383	
ด้านการเรียนกับอาชีพ	สูง	549	159	129	837	7.634*
	ต่ำ	544	180	182	906	
	รวม	1093	339	311	1743	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 จะเห็นว่าจำนวนความถี่ของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับความวิตกกังวลด้านการเรียนกับอาชีพ แต่สำหรับความวิตกกังวลด้านสังคมและด้านส่วนตัว นักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน นั่นคือนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแต่ละวิธีแตกต่างกันสำหรับความวิตกกังวลด้านการเรียนกับอาชีพ ส่วนด้านสังคมและด้านส่วนตัวนักเรียนทั้งสองกลุ่มเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน

4.3 ตามตัวแปรการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยได้หาความถี่ของการเลือกใช้ชีวิต : ความวิตกกังวลในแต่ละวิธีของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่นและนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่น แล้วหาความแตกต่างของการเลือกใช้ชีวิตลดความวิตกกังวล ทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ χ^2 - test ปรากฏผลดังตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบการเลือกใช้ชีวิตลดความวิตกกังวลของนักเรียนจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดู

ความวิตกกังวล	การอบรมเลี้ยงดูแบบ	การเลือกใช้ชีวิตลดความวิตกกังวลแบบ				χ^2
		เหตุผล	การร่ำว	ดอยหนี	รวม	
ด้านสังคม	อบอุ่น	1665	374	805	2844	3.407
	ไม่อบอุ่น	1408	356	747	2511	
	รวม	3073	730	1552	5355	
ด้านส่วนตัว	อบอุ่น	2535	706	1176	4417	35.266**
	ไม่อบอุ่น	2060	805	1149	4014	
	รวม	4595	1511	2325	8431	
ด้านการเรียนกับอาชีพ	อบอุ่น	1164	364	274	1802	14.001**
	ไม่อบอุ่น	944	339	313	1596	
	รวม	2108	703	587	3398	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 จะเห็นว่าจำนวนความถี่ของการเลือกใช้ชีวิตลดความวิตกกังวลด้านส่วนตัวและด้านการเรียนกับอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่น และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความถี่ของนักเรียนที่เลือกใช้ชีวิตลดความวิตกกังวลด้านสังคม นักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ

ได้รับความอบอุ่นและแบบไม่ได้รับความอบอุ่น เลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลในแต่ละวิธีแตกต่างกัน สำหรับความวิตกกังวลด้านส่วนตัวและด้านอาชีพ ส่วนความวิตกกังวลด้านสังคม นักเรียนทั้งสองกลุ่มเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน

4.4 ตามตัวแปรลำดับที่การเกิด ผู้วิจัยไต่หาความถี่ของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ ของนักเรียนที่มีลำดับที่การเกิดต่างกัน 4 กลุ่ม คือ บุตรคนแรก บุตรคนรอง บุตรคนสุดท้าย และบุตรคนเดียว แลหาความแตกต่างของความถี่ของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนทั้ง 4 กลุ่มโดยใช้ χ^2 -test ปรากฏผลดังตาราง 13

ตาราง 13 เปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนจำแนกตาม
ลำดับที่การเกิด

ความวิตกกังวล	ลำดับที่การเกิด	การเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบ				χ^2
		เหตุผล	การร่ว	โดยนั	รวม	
งานสังคม	บุตรคนแรก	520	129	252	901	8.425
	บุตรคนรอง	1328	334	680	2342	
	บุตรคนสุดท้าย	732	143	344	1219	
	บุตรคนเดียว	497	124	276	893	
	รวม	3073	730	1552	5355	
งานส่วนตัว	บุตรคนแรก	744	259	361	1364	9.404
	บุตรคนรอง	2001	676	1042	3719	
	บุตรคนสุดท้าย	1107	327	509	1943	
	บุตรคนเดียว	743	249	413	1405	
	รวม	4595	1511	2325	8431	
งานการเรียน กับอาชีพ	บุตรคนแรก	337	120	98	553	2.998
	บุตรคนรอง	997	311	276	1584	
	บุตรคนสุดท้าย	430	146	115	691	
	บุตรคนเดียว	346	126	98	570	
	รวม	2108	703	587	3398	

จากตาราง 13 จะเห็นว่า จำนวนความถี่ของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล
ในแต่ละวิธี งานสังคม งานส่วนตัว และงานการเรียนกับอาชีพ ของนักเรียนที่มีลำดับที่การเกิด
ต่างกัน 4 กลุ่ม คือ บุตรคนแรก บุตรคนรอง บุตรคนสุดท้าย และบุตรคนเดียว แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีลำดับที่การเกิดต่างกัน 4 กลุ่ม เลือกใช้วิธี
ลดความวิตกกังวลในแต่ละวิธีไม่แตกต่างกัน

5. หาความสัมพันธ์ระหว่างการมีความวิตกกังวลกับการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล
ผู้วิจัยได้หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการมีความวิตกกังวลกับการเลือกใช้วิธีลด
ความวิตกกังวล 3 วิธี โดยใช้การหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson
Product Moment Correlation Coefficient) แล้วทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของ
ค่า P ปรากฏผลดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีความวิตกกังวลและการเลือกใช้วิธีลดความ
วิตกกังวล

การมีความวิตกกังวล กับ การเลือกใช้ วิธีลดความวิตกกังวลแบบ	r
ใช้เหตุผล	- .0003
ก้าวร้าว	.2049*
ถอยหนี	.2663**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 จะเห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการมีความวิตกกังวล
กับการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบก้าวร้าว มีค่าเท่ากับ .2049 ซึ่งสัมพันธ์ทางบวก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการมีความวิตกกังวล
กับการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบถอยหนีมีค่าเท่ากับ .2663 ซึ่งสัมพันธ์ทางบวก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการมีความ
วิตกกังวลกับการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผลมีค่าเท่ากับ -.0003 ซึ่ง
สัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การมีความวิตกกังวลกับการเลือกใช้
วิธีลดความวิตกกังวลแบบก้าวร้าวและแบบถอยหนี มีความสัมพันธ์กันทางบวก แต่ความ
วิตกกังวลกับการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผล ถือว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความวิตกกังวลของนักเรียนในระหว่างความวิตกกังวล 3 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และผู้ปกครอง และลำดับที่การเกิด
3. เพื่อเปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนตามตัวแปรด้านเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และผู้ปกครอง และลำดับที่การเกิด
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีความวิตกกังวลกับวิธีลดความวิตกกังวล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2520 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 375 คน แบ่งเป็นชาย 199 คน หญิง 176 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

- เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็นสองตอนดังนี้
- ตอนที่หนึ่ง เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียนโดยให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน
- ตอนที่สอง เป็นแบบสอบถามความวิตกกังวลและวิธีลดความวิตกกังวล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาค

ภาค ก เป็นแบบสอบถามความวิตกกังวล มีลักษณะเป็นมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ช่อง เป็นข้อความเกี่ยวกับความวิตกกังวล 3 ด้าน คือ ด้านสังคม 15 ข้อ
ด้านส่วนตัว 25 ข้อ ด้านการเรียนรู้กับอาชีพ 10 ข้อ รวม 50 ข้อ

ภาค ข เป็นแบบสอบถามการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล 3 วิธีคือ
แบบใช้เหตุผล แบบวิธีก้าวร้าว และแบบวิธีถอยหนี โดยกำหนดเป็น ก. ข. และ ค.
ซึ่งทั้ง ก. ข. และ ค. อาจจะเป็นวิธีลดความวิตกกังวลแบบใดก็ได้ แล้วให้นักเรียนเลือก
วิธีที่นักเรียนชอบที่สุดเพียงวิธีเดียว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. จัดอันดับความวิตกกังวล 3 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้าน
การเรียนรู้กับอาชีพ โดยหาการร้อยละ
2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวลของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ตามตัวแปร

2.1 เพศ โดยใช้ t-test

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ t-test

2.3 การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และปู่ปกครอง โดยใช้ t-test

2.4 ลำดับที่การเกิด โดยใช้ F-test

3. จัดอันดับความถี่ของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลด้านสังคม ด้าน
ส่วนตัว และด้านการเรียนรู้กับอาชีพของนักเรียน

4. เปรียบเทียบความถี่ของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียน
โดยใช้ χ^2 - test ตามตัวแปร

4.1 เพศ

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.3 การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และปู่ปกครอง

4.4 ลำดับที่การเกิด

5. หาความสัมพันธ์ของการมีความวิตกกังวลกับการเลือกใช้ชีวิตความ
วิตกกังวลแต่ละวิธีโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson Product
Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. จัดอันดับความสำคัญของความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียน
กับอาชีพ ปรากฏว่า นักเรียนมีความวิตกกังวลด้านการเรียนกับด้านอาชีพมากที่สุด (ร้อยละ
46.76) รองลงมา คือความวิตกกังวลด้านสังคม (ร้อยละ 36.22) และมีความวิตก
กังวลส่วนตัวเป็นอันดับสุดท้าย (ร้อยละ 21.01)

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของความวิตกกังวลของนักเรียนตามตัวแปร
ต่าง ๆ ปรากฏว่า

2.1 นักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลด้านสังคมมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับความวิตกกังวลด้านส่วนตัวและการเรียนกับอาชีพ
นักเรียนทั้งสองกลุ่ม มีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน

✓ 2.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความวิตกกังวลด้านส่วนตัวมากกว่า
นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียน
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความวิตกกังวลด้านการเรียนกับด้านอาชีพมากกว่านักเรียนที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความวิตกกังวลด้าน
สังคม นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน

2.3 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่นมีความวิตกกังวล
ด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ มากกว่านักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบ
ได้รับความอบอุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 นักเรียนที่มีลำดับการเกิดต่างกันสี่กลุ่มคือ บุตรคนแรก บุตรคนรอง
บุตรคนสุดท้าย และบุตรคนเดียว มีความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียน
กับอาชีพ ไม่แตกต่างกัน

3. จัดลำดับความถี่ของการเลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลแต่ละวิธีของนักเรียน ปรากฏว่านักเรียนเลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผลมากที่สุด (ร้อยละ 56.89) รองลงมา คือ เลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลแบบถอยหนี (ร้อยละ 25.97) และเลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลแบบก้าวร้าวเป็นอันดับสุดท้าย (ร้อยละ 17.13)

4. การเปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลของนักเรียนตามตัวแปรต่าง ๆ ปรากฏว่า

4.1 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงเลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลด้านส่วนตัวและด้านการเรียนกับอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลด้านการเรียนกับอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลด้านสังคมและด้านส่วนตัวไม่แตกต่างกัน

4.3 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่นและนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่น เลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลด้านส่วนตัวและด้านการเรียนกับอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลด้านสังคมไม่แตกต่างกัน

4.4 นักเรียนที่มีลำดับที่การเกิดต่างกันสี่กลุ่ม คือ บุตรคนแรก บุตรคนรอง บุตรคนสุดท้าย และบุตรคนเดียว เลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ ไม่แตกต่างกัน

5. หาความสัมพันธ์ระหว่างการมีความวิตกกังวลกับการเลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผล แบบก้าวร้าว และแบบถอยหนี ปรากฏว่า การมีความวิตกกังวลกับการเลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลแบบก้าวร้าวมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การมีความวิตกกังวลกับการเลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลแบบถอยหนีสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการมีความวิตกกังวลกับการเลือกใช้วิธีการความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผลไม่มีความสัมพันธ์กัน

อภิปรายผล

1. จัดลำดับความสำคัญของความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ ปรากฏว่า นักเรียนมีความวิตกกังวลด้านการเรียนกับอาชีพมากที่สุด รองลงมา คือ ความวิตกกังวลด้านสังคม และความวิตกกังวลด้านส่วนตัวตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลาวัลย์ ส่งสกุล (2520 : 75 - 78) ที่พบว่านักเรียนมีความวิตกกังวลด้านการเรียนกับอาชีพมากที่สุด สาเหตุอาจจะเนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจของสังคมไทยปัจจุบันกำลังอยู่ในระยะตกต่ำ ประชาชนต้องเผชิญกับปัญหาคนว่างงาน ทำให้ผู้เรียนเกิดความวิตกกังวลว่า เมื่อเรียนจบแล้วหางานทำไม่ได้ ผู้ที่จะคิดเรียนในชั้นสูงต่อไปก็ต้องสอบแข่งขัน เพราะสถานที่เรียนรับผู้เข้าเรียนได้จำนวนจำกัด ดังจะเห็นได้จากจำนวนผู้เข้าสอบตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในแต่ละปี กับจำนวนนักเรียนที่มหาวิทยาลัยสามารถรับเข้าเรียนได้ อีกประการหนึ่งบุคคลในสังคมไทยยังมีความเชื่อว่าควรศึกษาจะเป็นบัณฑิตไปสละความก้าวหน้าในอนาคต เป็นการยกระดับฐานะทางสังคม ถ้าเรียนดีก็จะมีโอกาสเลือกอาชีพใดมาก จึงทำให้เด็กเรียนมีความวิตกกังวลด้านการเรียนกับอาชีพมากที่สุด ส่วนด้านสังคมและด้านส่วนตัว นักเรียนมีความวิตกกังวลรองลงมา อาจเป็นเพราะว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนี้เริ่มเป็นผู้ใหญ่ มีวุฒิภาวะทางสังคมมากขึ้น (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2520 : 250 - 254) ดังนั้น จึงทำให้เด็กเรียนมีความวิตกกังวลด้านสังคมและด้านส่วนตัวน้อยกว่าด้านการเรียนกับอาชีพ

2) เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียน

2.1 เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลด้านสังคมมากกว่านักเรียนชาย ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรทัด บัวกลี (2514 : 96) และ ซาราสัน และคณะ (Sarason and Others, 1960 : 250 - 251) ที่พบว่านักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลมากกว่านักเรียนชายเช่นกัน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะวัฒนธรรมและประเพณีของไทยมีค่านิยมในการอบรมเลี้ยงดูเด็กชายและเด็กหญิงต่างกัน เด็กชายมีโอกาสที่จะแสดงออกมากกว่าเด็กหญิง และไม่ได้รับการเข้มงวดเท่าที่นักเรียนหญิง แม้ว่าปัจจุบันผู้หญิงมีโอกาที่จะได้เข้าสังคมมากขึ้น แต่ค่านิยมเก่า ๆ ก็ยังไม่หมดไป จึงทำให้ผู้หญิงมีความ

วิตกกังวลมากกว่าผู้ชาย ส่วนความวิตกกังวลด้านส่วนตัวและด้านการเรียนกับอาชีพ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากปัจจุบันนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีโอกาสด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพเท่าเทียมกันมากขึ้น จึงทำให้ให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นวัยที่เพศชายและเพศหญิงมีพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจเจริญไปพร้อมกัน มีฐานะทางอารมณ์ (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2520 : 265) จึงส่งผลให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลด้านส่วนตัวไม่แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบความวิตกกังวลระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความวิตกกังวลด้านส่วนตัวและด้านการเรียนกับอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของหลายคนดังเช่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซาราสันและคณะ (Sarason and Others, 1960 : 128 - 129) และ รูบุช (Rubuch, 1963 : 496) ซึ่งผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับตัวแปรความวิตกกังวลเป็นไปในทางลบ การที่เป็นดังนี้เพราะว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำย่อมต้องกังวลกับบทเรียนและปัญหาในการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนี้ส่วนใหญ่ต้องการเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัย แต่มหาวิทยาลัยสามารถรับนักเรียนได้จำนวนจำกัด นักเรียนที่เรียนไม่ดีย่อมตระหนักในตนเองว่ามีโอกาสน้อยกว่า จึงทำให้มีความวิตกกังวลมากกว่านักเรียนที่เรียนดี นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก เด็กที่เรียนไม่ใคร่ดีมักขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีปมด้อยขาดความนับถือตนเอง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความวิตกกังวลด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง)

ส่วนความวิตกกังวลด้านสังคมนั้นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับการอบอุ่นกับนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับการอบอุ่น ผลการวิจัยพบว่า

(นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่นมีความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของ วิกรม กมลสุโกศล (2518 : 105) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของ ชูลแมนกับคณะ (Schulman and Others) (อ้างจาก Bleckenridge and Vincent, 1966 : 136) ที่พบว่าพ่อแม่ของเด็กที่มี ปัญหาซึ่งมีอายุ 8 - 12 ปี มักเป็นพ่อแม่ที่ทอทั้ง เกลี้ยขังเด็ก มากกว่าพ่อแม่ของเด็ก ที่ไม่มีปัญหา แสดงว่าการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีอิทธิพลต่อสภาพจิตใจของเด็กมาก ถ้า เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งหรือเข้มงวดเกินไป เด็กยอมขาดความสุขและมีความ วิตกกังวลมากกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่น ความเอาใจใส่จาก พ่อแม่และผูกครอง)

2.4 เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนที่มีลำดับที่การเกิดต่างกันสี่กลุ่ม คือ บุตรคนแรก บุตรคนรอง บุตรคนสุดท้าย และบุตรคนเดียว ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน ที่มีลำดับที่การเกิดต่างกันมีความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แก้วตา คณะวรรณ (2510) ที่พบว่าลำดับที่ การเกิดไม่มีผลต่อบุคลิกภาพ นอกจากนี้ เครช (Krech, 1957 : 601 - 602) กล่าวว่า ลำดับที่การเกิดอาจมีผลต่อบุคลิกภาพ แต่เป็นผลที่แตกต่างกันแต่ละบุคคลมากกว่า เพราะบุคลิกภาพของคนนั้น ไม่ใช่เป็นผลจากลำดับที่การเกิดเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

3. จัดอันดับความถี่ของการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ ปรากฏว่า นักเรียนเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผล มากที่สุด (ร้อยละ 56.89) รองลงมา คือ เลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบดอยหนี (ร้อยละ 25.97) และเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบก้าวร้าวเป็นอันดับสุดท้าย (ร้อยละ 17.13) จะเห็นว่านักเรียนเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผลสูงกว่าวิธีลดแบบ อื่น ๆ ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ฟิรพงค์ ลีรวัดนางกูร (2520 : 71 - 72) ที่พบว่า เด็กไทยมักเผชิญปัญหาแบบก้าวร้าวหรือแบบดอยหนีมากกว่าแก้ปัญหาแบบใช้เหตุผล อาจเป็น ไปได้ว่าเกิดจากความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาซึ่ง ฟิรพงค์ ลีรวัดนางกูร ได้ ศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่การศึกษารังนี้กระทำกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย ซึ่งมีความคิดสุ่ม รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาเนื่องจากเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น

4. เปรียบเทียบการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลของนักเรียน

4.1 เปรียบเทียบการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง เลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เบนเนตและคณะ (Bennett and Others, 1959 : 101 - 165) ที่พบว่า เพศหญิงเป็นเพศที่เก็บความรู้สึกไวภายในมาก จึงแสดงการก้าวร้าวออกมาน้อย แตกต่างจากเพศชาย มักแสดงการก้าวร้าวออกมามากกว่า โดยเฉพาะสังคมไทยยอมรับความก้าวร้าวของเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนด้านการใช้เหตุผลเพื่อลดความวิตกกังวลนั้น เชียร์และคณะ (อ้างจาก ฟิรพงศ์ ลีรวินางกูร, 2520 : 71) กล่าวว่า นักเรียนชายมีพฤติกรรมแก้ปัญหาดีกว่านักเรียนหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้

4.2 เปรียบเทียบการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลด้านการเรียนกับอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน การที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงรู้จักใช้กลยุทธ์ในการแก้ปัญหาทางการเรียนกับอาชีพ และสามารถวางแผนอนาคตเกี่ยวกับด้านการเรียนกับอาชีพได้ดีกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน

ส่วนการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลด้านสังคม และด้านส่วนตัวนั้น นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการที่ใดผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ามีอิทธิพลของตัวแปรอื่นส่งผลต่อการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลของนักเรียน เช่น ลักษณะของปัญหา บุคลิกภาพของเด็ก กลุ่มเพื่อนก็เป็นได้

4.3 เปรียบเทียบการเลือกใช้ชีวิตความวิตกกังวลของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่นและนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่น จาก

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่น และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่น เลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลด้านส่วนตัวและการเรียนกับอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ทั้งนี้
เนื่องจากการที่นักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่น อาจเป็นเพราะพ่อแม่ไม่ยอมรับ (Rejection) แบบรักลูกมากเกินไป (Over Protection) แบบควบคุมเกินไป (Domination) แบบปล่อยปละละเลยเกินไป (Over-Indulgence) ซึ่ง
การอบรมทั้งสี่แบบจะส่งผลเสียให้เกิดแก่เด็ก กล่าวคือแบบแรกจะทำให้เด็กก้าวร้าวและ
เก็บกด แบบที่สองทำให้เด็กซ้ซลาดไม่กล้าแสดงออก ไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่ชอบการ
แก้ปัญหา แบบที่สามทำให้เป็นเด็กไม่กล้าแสดงออกมีความวิตกกังวลสูง พฤติกรรมก้าวร้าว
เจียน แบบที่สี่ทำให้เด็กขี้อาย ก้าวร้าวและต่อต้านคนอื่น (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์,
 2518 : 154 - 157) ซึ่งลักษณะทั้งสี่ที่กล่าวมานี้จะส่งผลให้เด็กเลือกใช้วิธีลดความ
วิตกกังวลแบบก้าวร้าวและแบบถอยหนีมากกว่าใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา ซึ่งตรงข้ามกับ
นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความอบอุ่น เด็กเหล่านี้จะได้รับการสนับสนุนให้
กล้าแสดงออก รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา มีความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้น จึงอาจกล่าว
ได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูต่างกันจะส่งผลให้เด็กเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแตกต่างกัน
ส่วนการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลด้านการเรียนกับอาชีพนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

4.4 เปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว

และด้านการเรียนกับอาชีพของนักเรียนที่มีลำดับที่การเกิดต่างกัน จากการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีลำดับที่การเกิดต่างกันสี่กลุ่ม คือ บุตรคนแรก บุตรคนรอง บุตรคนสุดท้าย และบุตรคนเดียว
 เลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนกับอาชีพไม่แตกต่างกัน
 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าลำดับที่การเกิดไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวล
 ของเด็กโดยเฉพาะสังคมไทยมีลักษณะของครอบครัวเป็นครอบครัวใหญ่มีบุตรหลายคน การให้
 ความรักของพ่อแม่ก็มักจะคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเกิดเป็นลำดับที่เท่าใดก็ตาม และอีกประการ
 หนึ่ง เกรซ (Krech, 1959 : 601 - 602) ให้เหตุผลว่าลำดับที่การเกิดอาจมีผลต่อ
 บุคลิกภาพ แต่เป็นผลที่ต่างกันไปแต่ละบุคคลมากกว่า เพราะบุคลิกภาพของคนนั้นขึ้นอยู่กับ
 สิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมทางจิตวิทยาของบุคคลนั้น ไม่ใช่เป็นผลจากลำดับที่การเกิด
 อย่างเดียว

5. หากความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ความวิตกกังวลกับวิธีลดความวิตกกังวลจากการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการใช้ความวิตกกังวลกับวิธีลดความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผลมีค่า -0.0003 ถือว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าเกิดความคลาดเคลื่อนในการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างในขณะนั้น หรืออาจจะเป็นเครื่องชี้ว่าการใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผลอาจจะไม่สามารถลดความวิตกกังวลได้ทุกกรณี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ส่วนการใช้ความวิตกกังวลกับการเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบการร่ำว และแบบถอยหนี มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .2049$, $r = 2263$) ซึ่งตรงกับสมมุติฐานและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรากฏาณ ปิ่น กัณเฑียร (2515 : 200) ที่ว่าพฤติกรรมการตอบสนองระหว่างบุคคลซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบของการเก็บกตหรือการร่ำวจะก่อให้เกิดความตึงเครียดความวิตกกังวลและความขัดแย้ง ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า นักเรียนที่เลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบวิธีการร่ำวและวิธีถอยหนี เมื่อเกิดความวิตกกังวลแล้ว ความวิตกกังวลนั้นจะคงอยู่เรื่อย ๆ หรืออาจเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำเอาผลการศึกษาไปใช้

1. ผลจากการวิจัยพบว่านักเรียนมีความวิตกกังวลด้านการเรียนกับอาชีพสูงที่สุด ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอาทิเช่น ผู้บริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน และ ครู ควรใส่ใจในเรื่องการจัดบริการแนะแนวชั้นในโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านการเรียนกับอาชีพ และด้านอื่น ๆ แต่หากว่าไม่สามารถจะจัดได้ ควรจะติดต่อขอความช่วยเหลือจากศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ หรือ สถาบันอื่น ๆ ที่ให้บริการ เช่น สมาคมแนะแนว ฝ่ายแนะแนวของกรมแรงงาน กรมประชาสัมพันธ์

2. โรงเรียนควรมีการติดต่อกับพ่อแม่และผู้ปกครองของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและทางโรงเรียนควรหาโอกาสให้ความรู้กับผู้ปกครองของนักเรียนเกี่ยวกับผลร้ายอันอาจจะเกิดขึ้นจากการอบรมเลี้ยงดูพ่อแม่ทอดทิ้ง ปล่อยปละละเลย หรือเข้มงวดกวดขัน ควบคุม เด็กเกินไป เพื่อเป็นการลดความวิตกกังวลของนักเรียนซึ่งทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจได้เต็มที่

3. บุคคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนควรจะเน้นในการฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาหรือลดความวิตกกังวลอันเป็นการแก้ปัญหาที่ถูกต้องและเหมาะสม เพราะจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการลดความวิตกกังวลแบบก้าวร้าวและแบบถอยหนีนั้นจะทำให้ความวิตกกังวลยังคงอยู่หรืออาจจะเพิ่มขึ้น เป็นผลเสียต่อพัฒนาการของเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีบุคลิกภาพที่ไม่ดีในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

1. ถ้าจะมีการวิจัยในเรื่องนี้ต่อไป ควรจะได้ศึกษากับนักเรียนในส่วนภูมิภาค แลวนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบกันว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่
2. ควรจะได้ศึกษากับนักเรียนในระดับอื่น ๆ เช่น นักเรียนในระดับวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กาญจนา วรรณสุภา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว ความรู้สึกกับนิคชอบ และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ปรินิพนันท์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 98 หน้า.

กานดา ณ ถลาง "พัฒนาการของเด็กวัยรุ่น" ใน ประมวลบทความเกี่ยวกับงานแนะแนว หนวยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2518, หน้า 43 - 44.

แก้วตา คณะวรรณ ความสัมพันธ์ของลำดับการเกิดกับบุคลิกภาพบางด้าน ปรินิพนันท์ มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510, 67 หน้า.

คณะบรรณาธิการ "85 ปีของกระทรวงศึกษาธิการ" มิตรกร 19(6) : 12 - 13, มีนาคม 2520.

จงกล ศตะภูริ บทบาทของครูที่จะช่วยเด็กวัยรุ่นให้เผชิญปัญหาชีวิต ปรินิพนันท์ คบ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2500, 56 หน้า.

ทองเกื้อน พันธมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของเด็กวัยรุ่น สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517, 136 หน้า.

นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ จิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2520, 340 หน้า.

นาฏเฉลิม สุมวรงค์ วัยรุ่น พิมพ์ครั้งที่ 2 สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย 2505, 74 หน้า.

นิภา นิธยาน การปรับตัวและบุคลิกภาพ สาขาศึกษาศาสตร์พิมพ์ 2520, 276 หน้า.

ประสิทธิ์ บัวคลี่ การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนไทยในต่างจังหวัด นักเรียนไทยในกรุงเทพและนักเรียนนานาชาติ ชั้น ม.ศ. 3 ปรินิพนันท์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 148 หน้า.

ปราชญ์ลาปณ์ กัดเหเนตร ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจและการปรับตัว ปรินิพนันท์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 235 หน้า.

- พิรพงศ์ ลีรวังนางกูร การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้พึ่งตนเองกับแบบยับยั้งการพึ่งตนเอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล ในจังหวัดชลบุรี ปริญฎานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 111 หน้า.
- ลาวัลย์ ส่งสกุล การสำรวจสาเหตุที่ทำให้เด็กวัยรุ่นไม่มีความสุข วิทยานิพนธ์ คบ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2506, 66 หน้า.
- วรวิฑู จรัสตระกูล ปัญหาวัยรุ่น วิทยานิพนธ์ คบ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514, 77 หน้า.
- วรณิ วัชรธรรม ศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการผลสัมฤทธิ์และความรู้สึกรับนิคชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทย และเด็กไทยเชื้อชาติจีน ชั้น ม.ศ. 3 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ปริญฎานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 69 หน้า.
- วัฒนา พุ่มเล็ก การศึกษาเปรียบเทียบของค้ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนเท่ากับนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ กม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513, 97 หน้า.
- วิกรม กมลสุโกศล การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ความวิตกกังวลและค่านิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม ในจังหวัดนราธิวาส ปริญฎานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518, 115 หน้า.
- วินิจ เกตุขำ ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุโขทัย ปริญฎานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 106 หน้า.
- สมทรง สุวรรณเลิศ "ปัญหาทางการเรียนในนักเรียน" วารสารชมรมจิตวิทยาคลินิก 3(1) : 2 - 3, ธันวาคม 2514.

- แสวง เสนาณรงค์, พลโท "นิสิตนักศึกษากับการพัฒนาประเทศ" วารสารสภาการศึกษา
แห่งชาติ 5(7) : 1 กุมภาพันธ์ 2514.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และคณะ สุขภาพจิตเบื้องต้น โครงการตำรา มหาวิทยาลัย
เกร็นครินทรวิโรฒ พิษณุโลก 2518, 195 หน้า.
- อรทัย ชื่นมนุญย์ จิตวิทยาเกี่ยวกับโรคจิตโรคประสาท และความผิดปกติทางเพศ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2518, 203 หน้า.
- ✓ อ่ำพล โอ่งเคลือบ ความวิตกกังวล ความสามารถในการอ่าน และลักษณะอื่น ๆ บ่ง
ประการของบุคลิกภาพ ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2515, 198 หน้า.
- Adorno, T.W. and Others, The Authoritarian Personality, New York
Harper and Row, 1950, 988 pp.
- Breckenridge, Marian F. and Vincent, E. Lee, Child Development
Physical and Psychological Growth Through Adolescence,
5th. ed., Philadelphia, Sanders Company, 1966, 485 pp.
- Bennett, E.M. and Cohen, L.R., "Men and Women : Personality
Patterns constructs" Psychol; Mongr; 1959, 59 pp.
- Cattell, R.B. and Scheier, I.H., The Meaning and Measurement of
Neuroticism and Anxiety, New York, The Ronald Press Company,
1961, pp. 263 - 264.
- Cole and Hall Psychology of Adolescence, New York, Holt Rinehart
and Winston, 1966, 668 pp.
- Edwards, Allen L., Statistical Analysis, 2nd. ed., New York,
Rinehart and Company, Inc., 1958, 234 pp.
- El-Gawhay, Farah Hanna, "A Study of the Personal Problems of
United Arab Republic High School Adolescents with
Implications for the Gradual Establishment of a Guidance
Program," Dissertation Abstracts International, 30
September, 1969.

Feldhusen, John F. and Denny, Terry, "Teachers and Child,"
Journal of Educational Research, 58(10) : 442 - 447,
 July- August, 1965.

Feldhusen, John F. and Thurstone, John R., "Personality and
 Adjustment of High and Low Anxious Children," Journal of
Education Research, Vol. 57, 1964, pp. 265 -267.

Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and
Education, New York, McGraw-Hill, 1966, 446 pp.

Garrison, Karl C., Psychology of Adolescence, New York, Prentice
 Hall, Inc., 1965, 487 pp.

Hall, Calvins, and Lindzey, Gadner, Thories of Personality,
 2nd. ed., New York, John Wiley and Son, 1970, 622 pp.

Harte, and Labourne, Mary, sister, "Anxiety and Defensiveness as
 Related to Measurable Intelligence and Scholastic Achievement
 of Selected Institutionalized Children," Dissertation Abstract
 27 (8) : 884-A, 1967.

Hurlock, Elizabeth B., Adolescence Development, New York, McGraw-
 Hill, 1949, 566 pp.

Hurlock, Elizabeth B., Adolescence Development, 3rd. ed., New York
 McGraw-Hill, 1967, 719 pp.

Hurlock, Personality Development, New York, McGraw-Hill, 1974, 503 pp

Linguist, David, Test Theory, Massachusetts, Addison Wesley, 1966,
 270 pp.

McCollum, Helen Williams, "The Relationship of Anxiety to Intelligenc
 Scores of Tenth-Grade Students," The Journal of Educational
Research, 58(1) : 35, September, 1964.

Neisser, Edith G., The Eldest Child, New York, Harper & Brothers,
 1957, pp. 30 - 36

- Rubush, Briton K., Anxiety, in Child Psychology, edited by Harold W. Stevenson, The National Society in the Study of Education, 1963, pp. 460-516.
- Sanderson, Herber, Basic Conception in Vocational Guidance, New York, McGraw-Hill, 1954, 290 pp.
- Sarason, Seymour L., and Others, Anxiety in Elementary School Children; a research report, New York, John Wiley and Son, 1960, 351 pp.
- Schachter, Stanly, The Psychology of Affiliation, Stanford, Stanford University, 1959, 43 - 52 pp.
- Siegal, Sindney, Nonparametric Statistic for the Behavioral Sciences, New York, McGraw-Hill, 1956, 312 pp.
- Sorenson, Herbert, Psychology in Education, New York, McGraw-Hill, 1960, 351 pp.
- Stagner, R., "The Relation of Personality to Academic Aptitude and Achievement," Journal of Educational Psychology, 1953, p. 26.
- Stevenson, R.E., Adam, B., "Effect of Anxiety on Timed and Untimed Intelligence Test," Journal of Personality, 32, 1969, p. 24-28
- Strang, Ruth, The Adolescent Views Himself, New York, McGraw-Hill, 1957, 581 pp.
- Taylor, Janet A., "A Personality-Scale of Manifest Anxiety," Journal of Abnormal and Social Psychology, 1953, p. 48
- Wallach, Michael A., and Kogan, Nathan, Mode of Thinking in Young Children, Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1965, 357 pp.
- Wichiarajote, Nuanpen, A Cross-Cultural Study of Societal Values and Personality of Thai and American Adolescents, Doctor's Thesis, University of Illinois, 1968, 251 pp.

Winner, B.J., Statistical Principal in Experimental Design,
New York, McGraw-Hill, 1971, 967 pp.

ກາດພວກ

ภาคผนวก ก.

แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความวิตกกังวล

คุณภาพทางสถิติของแบบสอบถามความวิตกกังวล
 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยอาศัยอัตราส่วนวิกฤติ t-test ระหว่างกลุ่มสูง
 และกลุ่มต่ำ

ข้อที่	t	ข้อที่	t	ข้อที่	t
1.	3.478**	18.	4.505**	35.	3.915**
2.	3.690**	19.	4.029**	36.	2.730*
3.	4.436**	20.	6.391**	37.	4.660**
4.	2.622*	21.	3.599**	38.	4.264**
5.	3.913**	22.	4.861**	39.	4.249**
6.	3.384**	23.	5.572**	40.	4.620**
7.	5.785**	24.	5.539**	41.	5.976**
8.	3.732**	25.	5.166**	42.	6.957**
9.	3.256**	26.	4.906**	43.	5.780**
10.	2.759*	27.	7.339**	44.	5.837**
11.	4.783**	28.	11.165**	45.	3.806**
12.	4.594**	29.	7.248**	46.	5.915**
13.	4.319**	30.	5.333**	47.	6.517**
14.	4.341**	31.	7.736**	48.	5.446**
15.	3.857**	32.	4.438**	49.	6.097**
16.	2.939**	33.	4.348**	50.	6.489**
17.	2.253*	34.	6.531**		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามความวิตกกังวล

แบบสอบถามวิธีลดความวิตกกังวล

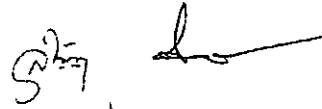
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นักเรียนที่รัก

เนื่องจากข้าพเจ้ามีความประสงค์จะศึกษาเรื่องความวิตกกังวล และวิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู ได้เข้าใจในตัวนักเรียนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งจะได้หาทางป้องกันหรือแก้ไขปัญหานั้นเกิดขึ้นกับตัวนักเรียน ดังนั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากนักเรียนได้กรุณาช่วยตอบแบบสอบถามนี้ไปตามสภาพความรู้สึกนึกคิดที่เป็นจริง ถ้าหากนักเรียนตอบไม่จริงการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะผิดพลาดหมด

อนึ่ง แบบสอบถามนี้มุ่งถามความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนเท่านั้น จะไม่มีผลเสียต่อนักเรียน ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ฉะนั้น ให้นักเรียนตอบด้วยความสบายใจ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง

(นางสาวสมัญญา เสี่ยงไส)

นิสิตปริญญาโท สาขาการแนะแนว

ตอนที่ 1

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในกรอบ ☐ : หรือกรอกข้อความตามสภาพ
ที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง ลงในช่องว่าง

1. ข้าพเจ้า เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. คะแนนเฉลี่ยสะสมครั้งสุดท้าย

3. ข้าพเจ้าเป็นบุตรคนที่ ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด คน

4. ☐ ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ หมดกำลังใจ ใฝ่หาความรู้ ใฝ่หาความรู้
เอาใจใส่ดูแล และยอมรับฟังความคิดเห็นของข้าพเจ้า สั่งสอน
ข้าพเจ้าอย่างมีเหตุผล

☐ ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ หมดกำลังใจ ใฝ่หาความรู้ ใฝ่หาความรู้
เข้มงวดกับข้าพเจ้ามากเกินไป
ไม่ยอมให้ข้าพเจ้าทำอะไรด้วยตนเอง ไม่มีอิสระ ทุกอย่าง
แล้วแต่พ่อแม่ ใฝ่หาความรู้ ใฝ่หาความรู้

☐ ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ หมดกำลังใจ ใฝ่หาความรู้ ใฝ่หาความรู้
ไม่คอยเอาใจใส่ข้าพเจ้านัก
ข้าพเจ้ารู้สึกว่าต้องฟังตนเองตลอดเวลา และรู้สึกว่าเหนื่อยใน
บางครั้ง

ตอนที่ 2

แบบสอบถามความวิตกกังวล และแบบสอบถามวิธีลดความวิตกกังวล

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วคิดว่าตรงกับความรู้สึกของตนเองมากน้อยเพียงใด

บอมาก	สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่าจะเกิดขึ้นบ่อยมาก
บ่อย	สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่าจะเกิดขึ้นบ่อย
บางครั้ง	สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่าจะเกิดขึ้นในบางครั้ง
เกือบจะไม่	สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่าจะเกือบจะไม่เกิดขึ้นเลย
ไม่เลย	สำหรับข้อความที่นักเรียนรู้สึกว่าจะไม่เกิดขึ้นเลย

เมื่อพิจารณาแล้วจึงกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง

ของนักเรียนในกระดาษคำตอบ

2. ให้นักเรียนพิจารณาว่าเมื่อใดที่เกิดความรู้สึกเช่นนี้ นักเรียนเคยแสดงอาการตอบสนอง หรือหาทางออกเพื่อลดความวิตกกังวลที่คล้ายกับข้อใด ก. ข. หรือ ค. มากที่สุด แล้วเขียนวงกลมล้อมรอบตัวอักษร ก. ข. หรือ ค. เพียงข้อเดียวในกระดาษคำตอบ แต่ในกรณีที่นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องไม่เลย นักเรียนก็ไม่ต้องเลือกวิธีลดความวิตกกังวล

ข้อที่	ก. ขาพะจารูสึกวา	ข. ห่านเลือการตอบสนองข้อใด
0	เหงาเหมือนอยู่คนเดียวในโลก	ก. หาอะไรทำเพื่อให้ลืมความเหงา ข. นั่งกรุ่นคิดอยู่คนเดียว ค. หาทางชดเชยโดยหาอะไรอย่างไมแกรไกร
00	กลุ่มใจเพราะครูชอบกว่า และ ลงโทษขาพะจารูอย่างรุนแรง	ก. ตอบโต้ทันที อธิบายให้ครูรู้ว่าทำเพราะอะไร ข. พยายามหนีหน้า ไม่พบครูคนนั้นอีกถ้าเลี้ยงได้ ค. พิจารณาว่าตนเองบกพร่องอะไรแล้วแก้ไขเสีย

เมื่อนักเรียนอ่านข้อ ความในข้อ ๑ แล้วลองพิจารณาตนเองว่า เกิดความรู้สึก
 อย่างนั้นบ่อยครั้งมากน้อยเพียงใด ควรจะหาเครื่องหมายในช่องใด จึงจะถูกต้องตรงกับ
 ความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด สมมุติว่าเมื่อพิจารณาแล้ว ความรู้สึกนั้นเกิดกับนักเรียน
 บ่อยมาก ก็หาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องบ่อยมาก แล้วพิจารณาต่อไปว่า นักเรียนเลือก
 ทางออกเพื่อลดความวิตกกังวลอย่างไร แล้วเลือกคำตอบที่ใกล้เคียงกับวิธีที่นักเรียนปฏิบัติ
 จากคำตอบในข้อ ก., ข., ค. สมมุติว่านักเรียนนั่งครุ่นคิดอยู่คนเดียวก็ให้เขียนวงกลม
 ล้อมรอบตัวอักษร ข. ในข้อที่ตรงกันในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่างกระดาษคำตอบ

ข้อที่	บ่อยมาก	บ่อย	บางครั้ง	เกือบจะไม่	ไม่เคย	ท่านเลือกการตอบสนองข้อใด		
๐	✓					ก	ข	ค
๐๐					✓	ก	ข	ค

เมื่อนักเรียนเข้าใจวิธีตอบแบบสอบถามนี้แล้วให้ลงมือตอบแบบสอบถามได้

ข้อที่	ก. ชาวเขารู้สึกว่า ...	ข. ด้านเลือกการคบคนของข้อใด
1.	ไม่มีเพื่อนที่แท้จริงเลย	ก. คิดว่าเพื่อนไม่สำคัญเท่าไร ข. ลองใจเพื่อน ๆ เพื่อค้นหาว่าใครเป็นเพื่อนแท้ ค. พยายามปรับปรุงตนเองให้เข้ากับเพื่อนได้ในโอกาสต่อไป
2.	โกรธและน้อยใจถ้าเพื่อนทำอะไรแล้วไม่ชวนข้าพเจ้า	ก. เก็บมาเจ็บใจอยู่คนเดียว ข. พยายามคิดว่าเพื่อนต้องการมีเวลาเป็นของตนเองบ้าง ค. คอว่าเพื่อนให้หายเจ็บใจ
3.	กังวลใจที่ไม่รู้ว่าคนอื่นคิดอย่างไรต่อข้าพเจ้า	ก. พยายามวางท่าว่าไม่แคร์ใคร ข. หาสาเหตุที่ทำให้เรากังวลใจแล้วแก้ไขเสีย ค. เก็บมานั่งคิดคนเดียวถึงความกังวลใจ
4.	อึดอัดใจเมื่ออยู่กับคนแปลกหน้า	ก. พยายามหลีกเลี่ยงหรือหลบไปให้พ้น ข. วางท่าให้เขาเกรงใจจะได้ไม่มายุ่งกับเรา ค. พยายามชมความรู้สึกและคิดว่าเขาก็คนเราก็กิน
5.	อายและเคอะเขินเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	ก. สงสัยเอะอะในกลุ่มเพื่อนเพื่อหลบเกลื่อนความอาย ข. ปรึกษากับเพื่อนหรือครูหรือหาหนังสือมาอ่านว่าจะแก้ไขอย่างไร ค. แกล้งไม่สนใจ โดดไปทำอย่างอื่น
6.	ตนเองไม่เป็นที่สนใจของเพื่อนต่างเพศ	ก. คิดเสียว่า "การคบเพื่อนต่างเพศทำให้เสียการเรียน" ข. เฉยไว้ก่อน ยังมีเวลาอีกมากสำหรับเรื่องเพื่อนต่างเพศ ค. พิจารณาว่าตนเองบกพร่องอะไรแล้วแก้ไขเสีย

ข้อที่	ก. ชาวเขารู้สึกว่า ...	ข. ท่านเลือกการตอบสนองข้อใด
7.	ครูมักล่าเอียงและไม่ให้ความยุติธรรมแก่ชาวเขา	ก. ระบายอารมณ์กับเพื่อนที่มีความรู้สึกเช่นเดียวกันให้หายเจ็บใจ ข. หาทางอธิบายให้ครูฟังว่าเราทำถูก ค. คิดเสียว่าเป็นกรรมของเรา
8.	ไม่สบายใจเพราะครูชอบย้ำถึงขอบพรวงของชาวเขา	ก. แสดงอาการให้ครูรู้ว่าเราไม่พอใจจะได้ไม่ทำอีก ข. เก็บมาครุ่นคิดจนพอใจโยนคนเดียว ค. บอกครูแนะแนวหรือเข้าไปหาครูขอร้องไม่ให้พูดอีก
9.	ครูเข้มงวดเกินไปจนเกิดความตึงเครียด	ก. แสดงปฏิกิริยาต่อต้าน ข. พยายามหลบหน้าครูคนนั้น ค. คิดว่าไม่ทำผิดกระเบียบครูลงโทษไม่ได้
10.	กลุ่มใจกับสภาพบ้านเมืองในปัจจุบัน	ก. คิดเสียว่าบ้านเมืองไม่ใช่ของเราคนเดียว ข. ต้องพูดหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อความอยู่รอดของชาติ ค. ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุดและคิดตามความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ
11.	ไม่ปลอดภัยกลัวจะเกิดเหตุร้ายขึ้นในบ้านเมือง	ก. ทำใจเป็นกลางแล้วแต่ดวง ข. โยนความผิดให้กับเจ้าหน้าที่รัฐบาลว่าหาไม่ก็ ค. พยายามติดตามข่าวอยู่เสมอเพื่อจะได้เตรียมตัวไว้
12.	อีกอัคใจที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบของสังคม	ก. แกล้งทำสิ่งที่ตรงกันข้ามกับกฎระเบียบนั้น ข. พยายามทำตามแต่ตนเองจะอีกอัคใจก็ตาม ค. ปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าเหมาะสม

ข้อที่	ก. ชาวเขารู้สึกว่า ...	ข. ท่านเลือกการตอบสนองข้อใด
13.	ไม่มีเสรีภาพในการแสดง ความคิดเห็น	ก. พุดหรือเขียนบทความโจมตีโดยใช้นามแฝง ข. พุดคุ้ยระบายความในใจ ความไม่สบายใจกับเพื่อน ค. อยู่เฉย ๆ ไปก่อน
14.	ไม่สบายใจเมื่อคนพุดถึงศาสนา ในทางไม่ดี	ก. ไม่กล้าโต้เถียงเพราะเชื่อว่าการพุดวิจารณ์ พระนั้นเป็นบาป ข. คิดว่าความคิดเห็นของแต่ละคนไม่เหมือนกัน แล้วแก่เหตุผล ค. โต้เถียงเอาชนะคนโจมตีศาสนา
15.	ไม่สบายใจที่ได้ฟังข่าวการ กระทำอันไม่สมควรของ พระสงฆ์ในหนังสือพิมพ์	ก. พิจารณาคะยเหตุผลว่าจะเชื่อได้แค่ไหน ข. เลิกนับถือและไม่ไหวพระสงฆ์อีกต่อไป ค. ไม่สนใจเพราะคิดไปก็เท่านั้นไม่มีประโยชน์
16.	ไม่สบายใจที่รูปร่างหน้าตา ท่าทางของชาวเขาไม่เป็นที่ สนใจของคนอื่น	ก. หาวิธีที่จะเรียกร้องความสนใจ ข. ปลดเสียว่าเป็นรูปธรรม นามธรรม ค. หาหนังสืออ่านหรือปรึกษาครูเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น
17.	ตนเองช้ำโรก สุขภาพไม่แข็งแรง	ก. ไปรับการตรวจจากแพทย์ ข. ไม่พยายามทำอะไรที่ออกแรง ค. คิดจะทำลายตัวเองให้หมดทุกซ์
18.	กังวลใจเกี่ยวกับขนาดของ รูปร่าง เช่น อ้วนหรือผอม เกินไป	ก. รับประทานอาหารเอง ลดหรือเพิ่มอาหาร ข. เป็นกรรมของเราเอง ค. หาหนังสืออ่านหรือปรึกษาครูเพื่อหาทางแก้ไข

ข้อที่	ก. ขาพเจ้ารู้สึกว่ ...	ข. ท่านเลือกการตอบสนองข้อใด
19.	โชคร้ายที่เกิดขึ้นจน	ก. ต้องเปลี่ยนระบบสังคมใหม่เพื่อให้มีความเสมอภาค ข. ทำให้วาทะคติก่อนเราไม่ได้ทำบุญมา ค. คิดว่าต้องขยันทำงาน เพื่อสร้างหลักฐานในอนาคต
20.	อีตักใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ที่ไม่ดีที่บ้านของข้าพเจ้า	ก. หนเาไม่มีทางเลือก ข. หาหนทางที่จะโยกย้ายไปในที่ที่ปลอดภัย แต่ถ้าย้ายไม่ได้ก็ยอมรับสภาพ ค. แสดงออกด้วยการกระทำต่าง ๆ ต่อผู้อื่น เป็นการระบายออก
21.	อีตักใจที่ตองอาศัยอยู่ในบ้าน ของคนอื่น	ก. แสดงความไม่พอใจให้เขารับรู้บ้าง ข. อาศัยเขาอยู่ก็ตองอดทน ค. เก็บมาคิดนอยใจในวาทะสนาของตนเอง
22.	กังวลใจที่ไม่มีเงินซื้อสิ่งที่ ต้องการ	ก. หยิบเงินของผู้ปกครองไปโดยไม่บอก ข. ขมใจเสียไม่ให้ยากได้ ค. หางานพิเศษทำและใช้จ่ายอย่างประหยัด
23.	มักหงุดหงิดนอยใจง่าย	ก. พยายามอยู่คนเดียวไม่ยุ่งเกี่ยวกับคนอื่น ข. จะตองระบายอารมณ์กับใครสักคน ค. พยายามแก้นิสัยแบบนี้
24.	เป็นคนหวั่นยาก เพราะชอบ นำเอาเรื่องต่าง ๆ มากำรุ่นคิด	ก. ทาอะเวรส์ก้อย่างเป็นการระบายอารมณ์ ข. ภิยานอนหลับ ก. ปรึกษานักจิตวิทยาหรือแพทย์

ข้อที่	ก. ขาพาจารย์รู้สึกว้า ...	ข. ท่านเลือกการตอบสนองข้อใด
25.	เป็นคนเจ้าอารมณ์ โกรธง่าย วู่วาม	ก. พยายามเก็บกดความรู้สึกเท่าที่จะทำได้ ข. แสดงอาการบึ้งบึ้งเป็นการระบาย ค. พยายามควบคุมอารมณ์ ผิดกับให้มีสติ
26.	มักมีความรู้สึกหวาดกลัว แต่ไม่ทราบวากลัวอะไร	ก. กินยาระงับประสาท ข. ต่อสู้ทุกวิถีทางกับสิ่งที่เรากลัว ค. ขอคำแนะนำจากครูหรือพ่อแม่
27.	ตนเองไม่มีความสุขเลย	ก. บ่นรำพันให้คนอื่นเห็นใจ ข. คิดเบื่อโลกบางครั้งถึงกับอยากตาย ค. สนใจผู้อื่นสิ่งอื่นบ้านแทนที่จะสนใจแต่ตนเอง
28.	ตนเองไม่มีอะไรกิน	ก. คิดว่าเมื่อเราไม่ดีคนอื่นจะดีไม่ได้ ข. แยกตัวไม่คบเพื่อน ค. ทุกคนย่อมมีทั้งดีและชั่ว เราเป็นมนุษย์ธรรมดา
29.	หัวายไม่กล้าแสดงออก กลัววางตัวไม่ถูก	ก. พยายามปรับปรุงตนเองให้เกิดความมั่นใจ ข. พูดว่าคนที่ชอบมายุ่งเกี่ยวกับเรา ค. พยายามหลบเลี่ยงกิจกรรมที่ต้องทำคนเดียว
30.	กังวลใจ ไม่กล้าหาอะไรลงไป เพราะไม่แน่ใจว่าผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร	ก. ไม่ทำเสียเลยจะได้ไม่ผิดไม่ต้องเสี่ยง ข. พิจารณาครครวญก่อนลงมือทำว่าจะเกิดผลดี ผลเสียอย่างไร ค. ต้องเสี่ยงทำดูไม่ถูกก็ผิด
31.	มักหัวเสียในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ	ก. กิดเสียว่าเรื่องแล้วไปแล้ว กรวหน้าต้องหาใหม่ให้ดีกว่านี้ ข. พยายามข่มใจไม่โกรธ ค. คิดโมโหตัวเองอยู่บ่อย ๆ

ข้อที่	ก. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ ...	ข. ท่านเลือกการตอบสนองข้อใด
32.	อึดอัดและอยากกระเบิดเสียงออกมาดัง ๆ	ก. ตะโกนดัง ๆ เพื่อให้หายอึดอัด ข. หาสาเหตุแล้วแก้ไขเสีย ค. พยายามเก็บกคความรู้สึก
33.	เมื่อตั้งใจทำอะไรสักอย่างหนึ่งแต่ทำไม่ทันเท่าไรก็เบื่อ	ก. เบื่อก็เลิกทำเป็นของธรรมดา ข. สำนวจตัวเองว่าเพราะอะไรแล้วแก้ไขเสีย ค. ไม่คิดทำอะไรเพราะกลัวจะไม่สำเร็จอีก
34.	ไม่สบายใจเมื่อคิดว่าตนเองมีความรู้คอกกว่าเพื่อน ๆ	ก. พยายามเอาชนะเพื่อน ๆ ให้ได้ ข. ไม่คบหาสมาคมกับคนที่เก่งกว่า ค. พยายามแข่งกับตัวเอง ปรับปรุงตนเอง
35.	ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง	ก. แสดงกลบเกลื่อน แสดงปมเด่น ข. พยายามไม่ทำอะไรคนเดียว เกาะกลุ่มกับเพื่อน ค. พิจารณาควาตัวเรามีอะไรดีบ้าง
36.	ไม่ปลอดภัยที่จะอยู่ในบ้านที่อาศัย	ก. อยู่อย่างหวาดกลัวเพราะไม่ทราบจะแก้ไขอย่างไร ข. หนีไปยอมคายคาบหนา ค. พยายามหาที่อยู่ใหม่ที่ปลอดภัยหรือระมัดระวังตัวอยู่เสมอ
37.	ขาดความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง	ก. คิดว่าเราโชคร้าย หมกอาลัยในชีวิต ข. บวระท้วงโดยการคือ ชักค้ำสิ่ง ทำอะไรที่พ่อแม่ห้าม ค. หาคความรักจากคนอื่นทดแทน
38.	พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้มงวดกับข้าพเจามากเกินไป	ก. ชักค้ำสิ่ง โตเถียงจะได้ไม่กล้าจิตใจอีก ข. เฉยไว้เป็นลูกต้องทำตามพ่อแม่ ก. พูคให้พ่อแม่ผู้ปกครองฟังบ้างเมื่ออารมณ์ดี

ข้อที่	ก. ขาพเจ้ารู้สึกว่ ...	ข. ท่านเลือกการตอบสนองข้อใด
39.	พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่สนใจ ปล่อยปละละเลยมากเกินไป	ก. ทำในสิ่งที่ไม่ดีเพื่อให้พ่อแม่มาเอาใจใส่ ข. หันไปหาคนอื่นแทน ค. ยอมรับสภาพอย่าไปคิดมาก
40.	พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่ยอมรับฟัง ความคิดเห็น	ก. พยายามอธิบายเท่าที่จะทำได้ ข. สมัยนี้ประชาธิปไตยคงพูดให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ฟังให้ได้ ค. คิดว่าพูดไปไม่มีประโยชน์เลยดีกว่า
41.	ข้าพเจ้ากังวลว่าจะเรียน ไม่ได้ดี เพราะเวลาให้กับ การเรียนน้อย	ก. คิดอยากจะลาออกเพราะเรียนไปก็ตก ข. พยายามทำงานให้เรียบร้อยเสียที่โรงเรียน ค. คิดลงโทษตนเองที่เกิดบาปชั่วร้าย
42.	เบื่อเพราะได้เรียนในสาขาวิชา ที่ไม่ชอบ ไม่ถนัด	ก. หันเรียนเพราะไม่อยากนั่งทรมานเรียน ข. คุยรบกวนเพื่อน ครู ค. ถ้าสามารถเปลี่ยนวิชาเรียนได้ก็เปลี่ยน ถ้าเปลี่ยนไม่ได้ ก็ต้องสนใจเอาใจใส่ อย่างจริงจัง
43.	กลุ่มใจมากที่ข้าพเจ้าเป็นคนที่ ขี้ลืม จำบทเรียนไม่ค่อยได้	ก. ยอมรับว่าเป็นคนขี้ลืมไม่มีทางแก้ ข. ประชดตัวเองโดยไม่ดูหนังสือเลย ค. ปรับปรุงวิธีการจำใหม่
44.	กลุ่มใจมากเพราะไม่รู้ จะไปเรียนอะไรดี เมื่อ เรียนจบแล้ว	ก. ปรึกษาครูหรือผู้ปกครอง ข. ปล่อยไปตามเรื่อง ค. เลือกสอบหลาย ๆ วิชา ถ้าได้ที่ไหนก็เรียน ที่นั่น

ข้อที่	ก. ชาวเจ้ารู้สึก่า ...	ข. ท่านเลือกการ กอบสนองข้อใด
45.	มักกังวลใจว่าเมื่อเรียนจบแล้ว จะไม่ได้เรียนต่อหรือประกอบ อาชีพตามใจปรารถนา	ก. ปรึกษาเพื่อนครูหรือผู้ปกครอง ข. บนบานให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วย ค. เขียนบทเรียนหรือพจนานุกรมเพื่อ ระบายอารมณ์
46.	กลัวว่าเมื่อเรียนจบแล้วจะต้อง อยู่บ้านเฉย ๆ ไม่มีงานทำ	ก. ปรึกษาพ่อแม่ว่าสถานที่ทำงานแต่ละแห่งเขา รับคนสำเร็จประเภทไหนบ้าง ข. เทียบเรื่อยเปื่อยให้หายกลุ่ม ค. ทำใจว่าพอถึงคราวก็ต้องยอมทำทุกอย่างแม้จะ เป็นงานไม่สุจริตก็ตาม
47.	กังวลใจเกี่ยวกับผลการเรียน ของชาวเจ้า	ก. ใจแตกกลุ่มเพราะไม่รู้จะทำอย่างไร ข. เอาใจใส่วิชาที่เรียนอ่อนให้มากขึ้น ค. พยายามลืมหันไปสนใจสิ่งอื่น
48.	กังวลใจที่เข้าใจบทเรียนซ้ำ เรียนไม่ทันเพื่อน	ก. นั่งหลับไม่ฟังที่ครูสอน ข. ขอยืมเพื่อนมาลอกให้ทันแล้วให้เพื่อนหรือครู อธิบายให้ฟัง จนกว่าจะเข้าใจ ค. แกล้งทำเป็นไม่สนใจโดยหาเรื่องรบกวนเพื่อน ที่เรียน
49.	ครูสอนไม่ดีไม่ตั้งใจสอน	ก. เบื่อหน่ายไม่ลงนามให้ครูชื่อนี้ว่านักเรียน ส่วนมากไม่เข้าใจที่ครูสอน ข. แสดงอาการไม่สนใจหรือหนีเรียนในช่วงเวลานั้น ค. เวลาครูสอนจับกับออกครูให้อธิบายใหม่
50.	ไม่มีสมาธิในการเรียน เช่น ใจลอย นั่งหลับ	ก. คิดว่าแก้ไขไม่ได้ปล่อยไปเรื่อย ๆ ข. หาเรื่องสนุกทำหรือเข้าหาเพื่อนหรือครู ค. หาสาเหตุแล้วแก้ไข

กระดาษคำตอบ

ข้อที่	บ่อยมาก	บ่อย	บางครั้ง	เกือบจะไม่	ไม่เคย	ท่านเลือกการกอบัสนองข้อใด		
1.						ก	ข	ค
2.						ก	ข	ค
3.						ก	ข	ค
4.						ก	ข	ค
5.						ก	ข	ค
6.						ก	ข	ค
7.						ก	ข	ค
8.						ก	ข	ค
9.						ก	ข	ค
10.						ก	ข	ค
11.						ก	ข	ค
12.						ก	ข	ค
13.						ก	ข	ค
14.						ก	ข	ค
15.						ก	ข	ค
16.						ก	ข	ค
17.						ก	ข	ค
18.						ก	ข	ค
19.						ก	ข	ค
20.						ก	ข	ค
21.						ก	ข	ค
22.						ก	ข	ค

ข้อที่	บ่อยมาก	บ่อย	บางครั้ง	เกือบจะไม่	ไม่เลย	ท่านเลือกคำตอบข้อใด		
23.						ก	ข	ค
24.						ก	ข	ค
25.						ก	ข	ค
26.						ก	ข	ค
27.						ก	ข	ค
28.						ก	ข	ค
29.						ก	ข	ค
30.						ก	ข	ค
31.						ก	ข	ค
32.						ก	ข	ค
33.						ก	ข	ก
34.						ก	ข	ก
35.						ก	ข	ค
36.						ก	ข	ค
37.						ก	ข	ค
38.						ก	ข	ค
39.						ก	ข	ค
40.						ก	ข	ค
41.						ก	ข	ค
42.						ก	ข	ค
43.						ก	ข	ค
44.						ก	ข	ค
45.						ก	ข	ค

ข้อที่	บ่อยมาก	บ่อย	บางครั้ง	เกือบจะไม่	ไม่เลย	ท่านเลือกการตอบสนองข้อใด		
46.						ก	ข	ค
47.						ก	ข	ก
48.						ก	ข	ค
49.						ก	ข	ค
50.						ก	ข	ก